

**OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA
„PAKIET FIRMA”**

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I	str. 3	Ubezpieczenie towarów od zepsucia wskutek rozmrożenia	str. 15
POSTANOWIENIA OGÓLNE	str. 3	Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 15
Ustalenia wstępne	str. 3	Wyłączenia szczegółowe	str. 16
Definicje	str. 3	Suma ubezpieczenia	str. 16
Zakres ubezpieczenia	str. 6	Ubezpieczenie podwyższonych kosztów prowadzenia działalności	str. 16
Wyłączenia ogólne	str. 7	Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 16
ROZDZIAŁ II	str. 8	Wyłączenia szczegółowe	str. 16
UBEZPIECZENIE MIENIA	str. 8	Suma ubezpieczenia	str. 17
ORAZ ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ	str. 8	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej deliktowej	str. 17
Ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych	str. 8	Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 17
Przedmiot, miejsce i zakres ubezpieczenia	str. 8	Wyłączenia szczegółowe	str. 17
Wyłączenia szczegółowe	str. 8	Suma gwarancyjna	str. 18
Suma ubezpieczenia	str. 9	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone na terytorium całego świata z wyłączeniem USA i Kanady	str. 18
Ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rozboju	str. 9	Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 18
Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 9	Podlimit sumy gwarancyjnej	str. 18
Minimalne zabezpieczenia	str. 10	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej kontraktowej	str. 18
Wyłączenia szczegółowe	str. 12	Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 18
Suma ubezpieczenia	str. 12	Wyłączenia szczegółowe	str. 19
Ubezpieczenie mienia od wandalizmu	str. 12	Podlimit sumy gwarancyjnej	str. 19
Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 12	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za produkt	str. 19
Wyłączenia szczegółowe	str. 12	Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 19
Suma ubezpieczenia	str. 12	Wyłączenia szczegółowe	str. 19
Ubezpieczenie maszyn i urządzeń przenośnych poza miejscem ubezpieczenia	str. 12	Podlimit sumy gwarancyjnej	str. 20
Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 12	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej najemcy nieruchomości	str. 20
Wyłączenia szczegółowe	str. 13	Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 20
Suma ubezpieczenia	str. 13	Wyłączenia szczegółowe	str. 21
Ubezpieczenie maszyn, urządzeń elektrycznych i elektronicznych od szkód elektrycznych	str. 13	Podlimit sumy gwarancyjnej	str. 21
Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 13	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej najemcy rzeczy ruchomych	str. 21
Wyłączenia szczegółowe	str. 13	Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 21
Suma ubezpieczenia	str. 13	Wyłączenia szczegółowe	str. 21
Ubezpieczenie szyb i innych przedmiotów od stłuczenia i pęknięcia	str. 13	Podlimit sumy gwarancyjnej	str. 21
Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 13	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej pracodawcy	str. 21
Wyłączenia szczegółowe	str. 14	Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 21
Suma ubezpieczenia	str. 14	Wyłączenia szczegółowe	str. 22
Ubezpieczenie wartości pieniężnych	str. 14	Podlimit sumy gwarancyjnej	str. 22
Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 14		
Wymogi zabezpieczenia wartości pieniężnych podczas przechowywania i transportu	str. 14		
Wyłączenia szczegółowe	str. 15		
Suma ubezpieczenia	str. 15		

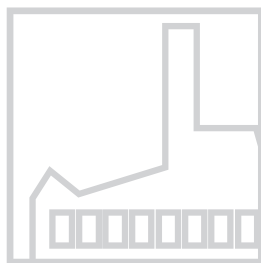
Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorstw remontowo-budowlanych	str. 22	ROZDZIAŁ III	str. 27
Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 22	POSTANOWIENIA WSPÓLNE	str. 27
Wyłączenia szczególne	str. 22	Zawarcie umowy ubezpieczenia i czas jej trwania	str. 27
Podlimit sumy gwarancyjnej	str. 22	Składka ubezpieczeniowa	str. 28
Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w mieniu ruchomym podczas wykonywania przez Ubezpieczającego obróbki, naprawy, czyszczenia lub innych usług o podobnym charakterze	str. 23	Prawa i obowiązki stron	str. 28
Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 23	Ustalenie rozmiaru szkody, wysokości odszkodowania/świadczenia w ubezpieczeniu mienia oraz odpowiedzialności cywilnej	str. 30
Wyłączenia szczególne	str. 23	Postępowanie w sprawie roszczeń ubezpieczeniowych	str. 31
Podlimit sumy gwarancyjnej	str. 23	Stosowane w umowie ubezpieczenia klauzule dodatkowe	str. 33
Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w rzeczach znajdujących się w pieczy, pod nadzorem lub kontrolą Ubezpieczającego/Ubezpieczonego	str. 23	Postanowienia końcowe	str. 33
Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 23	Klauzula 01	
Wyłączenia szczególne	str. 24	Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego	str. 35
Podlimit sumy gwarancyjnej	str. 24	Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 35
Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobom trzecim przez podwykonawców Ubezpieczającego/Ubezpieczonego bez prawa do regresu	str. 24	Wymagane zabezpieczenia	str. 35
Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 24	Wyłączenia szczególne odpowiedzialności	str. 35
Wyłączenia szczególne	str. 24	Suma ubezpieczenia	str. 36
Podlimit sumy gwarancyjnej	str. 25	Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania	str. 36
Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobom trzecim przez podwykonawców Ubezpieczającego/Ubezpieczonego z zachowaniem prawa do regresu	str. 25	Obowiązki ubezpieczającego	str. 37
Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 25	Klauzula 05	
Wyłączenia szczególne	str. 25	Ryzyko pośredniego uderzenia pioruna	str. 37
Podlimit sumy gwarancyjnej	str. 25	Klauzula 07	
Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w środkach transportu osób trzecich podczas prac ładunkowych	str. 25	Automatycznego pokrycia	str. 38
Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 25	Klauzula 08	
Wyłączenia szczególne	str. 26	Miejsca ubezpieczenia	str. 38
Podlimit sumy gwarancyjnej	str. 26	Klauzula 10	
Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez pojazdy nie podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej	str. 26	Przeniesienia	str. 38
Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	str. 26	Klauzula 11	
Wyłączenia szczególne	str. 26	VAT	str. 38
Podlimit sumy gwarancyjnej	str. 26	Klauzula 12	
		Ubezpieczenie ryzyka przewrócenia się drzew lub budowli	str. 39
		Klauzula 13	
		Rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej o szkody, powstałe w budynkach i budowlach w trakcie budowy, przebudowy, remontu lub modernizacji	str. 39

Ogólne Warunki

Ubezpieczenia

„Pakiet

Firma”

SIGNAL IDUNA

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Ustalenia wstępne

§1

1. Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (dalej w skrócie OWU) SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna (dalej w skrócie SIGNAL IDUNA Polska) zawiera umowę ubezpieczenia z osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą, osobami prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej zwanymi dalej Ubezpieczającymi:
  - 1) prowadzącymi działalność gospodarczą na podstawie obowiązujących przepisów prawa, których:
    - a) roczny przychód z tytułu prowadzonej działalności w roku obrotowym poprzedzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, bądź prognozowany przychód w pierwszym roku obrotowym nie przekracza 15.000.000 zł;
    - b) wartość ubezpieczonego majątku od ognia i innych zdarzeń losowych nie przekracza 15.000.000 zł, a którzy rozliczają się z podatku dochodowego na podstawie prowadzonych ksiąg rachunkowych, książki przychodów i rozchodów, karty podatkowej lub są płatnikami podatku VAT,
  - 2) nieprowadzącymi działalności gospodarczej, a prowadzącymi ewidencję środków trwałych, których wartość ubezpieczonego majątku od ognia i innych zdarzeń losowych nie przekracza 15.000.000 zł.
2. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na cudzy rachunek.
3. W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek postanowienia dotyczące Ubezpieczającego stosuje się odpowiednio również do Ubezpieczonego.
4. Za porozumieniem stron do umowy ubezpieczenia mogą zostać wprowadzone dodatkowe postanowienia odbiegające od niniejszych OWU, które mają pierwszeństwo przed zapisami OWU.
5. Wszelkie regulacje odbiegające od postanowień niniejszych OWU oraz postanowienia dodatkowe wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Definicje

§2

Przez użyte w niniejszych OWU wyrażenia rozumie się:

- 1) **akty terroru** - nielegalne akcje organizowane z pobudek ideologicznych lub politycznych, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko osobom lub obiektom w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności i dezorganizacji życia publicznego przy użyciu przemocy oraz skierowane przeciw społeczeństwu z zamiarem jego zastraszenia dla osiągnięcia celów politycznych lub społecznych,
- 2) **budowle** - obiekty budowlane trwale związane z gruntem, nie będące budynkami, takie jak: instalacje przemysłowe, wiaty, rurociągi, wieże, kominy, ogrodzenia, parkany itp.,
- 3) **budynki** - obiekty budowlane, które są trwale związane z gruntem, wydzielone z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadające fundamenty i dach, wraz z wbudowanymi instalacjami, urządzeniami technicznymi oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi, stanowiące całość techniczną i użytkową,
- 4) **czysta strata finansowa** - uszczerbek majątkowy nie będący szkodą na osobie lub szkodą rzeczową,
- 5) **dane** - informacje wykorzystywane do bezpośredniego przetwarzania przez Elektroniczne Systemy Przetwarzania Danych,
- 6) **deszcz nawalny** - opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, według skali stosowanej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW); w przypadku braku stacji pomiarowej w miejscu szkody, bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania, świadczące wyraźnie o działaniu deszczu nawalnego,
- 7) **dozór** - strzeżenie ubezpieczonego obiektu lub pomieszczenia przez osobę dorosłą, posiadającą określony zakres obowiązków, z wyszczególnieniem zadań dotyczących sposobu zachowania i czynności w przypadku próby włamania,
- 8) **dym i sadza** - zawiesina cząsteczek w gazie będąca bezpośrednim skutkiem spalania, która nagle wydobyła się ze znajdujących się w miejscu ubezpieczenia urządzeń, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi, przy sprawnym funkcjonowaniu urządzeń wentylacyjnych i oddymiających,
- 9) **eksplozja** - gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary,

- wywołane ich właściwością rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników, warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest fakt rozdarcia ścian tych naczyń i zbiorników w takich rozmiarach, aby wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień. Do eksplozji zalicza się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub urządzenia ciśnieniem zewnętrznym, które przewyższa ciśnienie panujące wewnątrz,
- 10) **franszyza integralna** - ustalona w umowie ubezpieczenia kwota wyrażona w złotych, do której wysokości SIGNAL IDUNA Polska nie ponosi odpowiedzialności, a po jej przekroczeniu odszkodowanie wypłacane jest w pełnej wysokości,
  - 11) **franszyza redukcyjna** - ustalona w umowie ubezpieczenia kwota wyrażona w złotych potrącana z każdego należnego odszkodowania,
  - 12) **grad** - opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu,
  - 13) **graffiti** - nielegalnie wykonane rysunki lub napisy na przedmiocie ubezpieczenia,
  - 14) **huk ponadźwiękowy** - fala uderzeniowa wywołana przez samolot podczas przekraczania prędkości dźwięku,
  - 15) **huragan** - wichura; uwarunkowany pogodowo ruch powietrza o prędkości co najmniej 17,5 m/sek., określony w oparciu o dane pomiarowe Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, a w przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMiGW, przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub sąsiedztwie, które świadczą wyraźnie o działaniu huraganu,
  - 16) **kłódka bezkabłąkowa** - kłódka o zamkniętej konstrukcji, zamykana trzpieniem ze stali hartowanej, wyposażona w zamek wielozapadkowy,
  - 17) **koszty pomocy prawnej** - wynagrodzenie adwokatów, radców prawnych, biegłych i świadków, koszty sądowe oraz inne koszty ustalenia przyczyn, wysokości szkody i zakresu odpowiedzialności,
  - 18) **kradzież z włamaniem** - dokonanie albo usiłowanie zaboru mienia z budynku, lokalu, pomieszczenia lub schowka zabezpieczonych zgodnie z wymaganymi zabezpieczeniami przeciwkradzieżowymi opisanymi w §10, z jednoczesnym zniszczeniem lub uszkodzeniem przy użyciu siły lub narzędzi albo ich otwarciem przy pomocy klucza podrobionego lub klucza oryginalnego, zdobytego wskutek kradzieży z włamaniem lub rozboju. Kradzież z włamaniem ma miejsce również wtedy, gdy sprawca dokonał zaboru mienia z budynku, lokalu, pomieszczenia lub schowka, w których ukrył się przed ich zamknięciem, czego Ubezpieczający nie mógł stwierdzić nawet zachowując należytą staranność,
  - 19) **lawina** - gwałtowne zsuwanie się mas śniegu, lodu lub kamieni ze zboczy górskich,
  - 20) **lokal** - wyodrębnione w budynku pomieszczenie/pomieszczenia, użytkowane wyłącznie przez Ubezpieczającego,
  - 21) **maszyny, urządzenia, wyposażenie** - rzeczy ruchome wykorzystywane przez Ubezpieczającego w prowadzeniu działalności, zaliczane w myśl obowiązujących przepisów prawa do środków trwałych z wyłączeniem środków trwałych niskocennych,
  - 22) **mienie osób trzecich** - mienie przekazane Ubezpieczającemu w celu wykonania usługi (naprawa, remont, przeróbka, czyszczenie, farbowanie, pranie, itp.) oraz do używania, przechowywania lub sprzedaży,
  - 23) **nakłady inwestycyjne** - wydatki poniesione przez Ubezpieczającego na remonty bieżące, kapitalne i adaptacyjne pomieszczeń oraz na wykończenie wnętrz obiektów w tym nie stanowiących własności Ubezpieczającego,
  - 24) **napór śniegu** - działanie ciężaru śniegu lub lodu na przedmiot ubezpieczenia albo przewrócenie się mienia sąsiedniego na mienie ubezpieczone wskutek działania ciężaru śniegu,
  - 25) **osuwanie się ziemi** - nie spowodowany działalnością ludzką ruch ziemi na stokach,
  - 26) **oprogramowanie** - standardowe programy licencjonowane pochodzące z produkcji seryjnej oraz programy użytkowe, stworzone i zakupione na potrzeby indywidualne użytkownika i gotowe do użytku,
  - 27) **osoba bliska Ubezpieczającego** - osoba zamieszkująca wraz z Ubezpieczającym i prowadząca z nim wspólne gospodarstwo domowe tj.: współmałżonek, konkubent, konkubina, dzieci, pasierbowie, dzieci przysposobione oraz przyjęte na wychowanie, rodzice, rodzeństwo, przysposabiający, ojczym, macocha, teściowie, dziadkowie, wnukowie, zięciowie i synowe,
  - 28) **osoba trzecia** - każda osoba pozostająca poza stosunkiem ubezpieczenia,
  - 29) **pęknięcie rur** - szkody w przewodach i urządzeniach wodociągowych, wodno-kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania, technologicznych i gaśniczych, które znajdują się wewnątrz ubezpieczonego budynku, powstałe w wyniku zamarznięcia wody,
  - 30) **podwykonawca** - osoba, której Ubezpieczający powierzył wykonanie pracy, usługi lub innych czynności na innej podstawie, niż umowa o pracę, powołania, wyboru, mianowania, lub spółdzielczej umowy o pracę,
  - 31) **powódź** - zalanie terenu w następstwie podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących i stojących wskutek nadmiernych opadów atmosferycznych, spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych, topnienie kry lodowej, tworzenie się zatorów lodowych oraz sztormu i podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych potwierdzone przez organy samorządowe,
  - 32) **pozostawanie pod wpływem alkoholu** - stan powstały w wyniku wprowadzenia przez Ubezpieczonego do swojego organizmu takiej ilości alkoholu, że jego zawartość wynosi lub prowadzi do stężenia we krwi powyżej 0,2‰ alkoholu albo do obecności w wydychanym powietrzu powyżej 0,1 mg alkoholu w 1 dm,
  - 33) **pożar** - niekontrolowany proces palenia przebiegający w miejscu do tego nie przeznaczonym, którego rozprzestrzenianie się następuje samorzutnie,
  - 34) **pracownik** - osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania, lub spółdzielczej umowy o pracę,
  - 35) **produkt** - rzecz ruchoma lub jej części mogąca stanowić przedmiot obrotu wraz z wyposażeniem, oprzyrządowaniem i opakowaniem,

- 36) **rzeczy osobiste pracowników** - mienie osobistego użytku (odzież, obuwie, rowery, itp.) lub służące wykonywaniu czynności zawodowych przez pracowników Ubezpieczającego z wyłączeniem pojazdów mechanicznych, wartości pieniężnych, biżuterii, aparatów fotograficznych, urządzeń elektronicznych i audiowizualnych, instrumentów muzycznych oraz wszelkiego rodzaju dokumentów,
- 37) **rozbój** - zabór ubezpieczonego mienia z zastosowaniem przemocy wobec osoby lub groźby natychmiastowego jej użycia albo z doprowadzeniem osoby do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
- 38) **rzeczowe aktywa obrotowe** - materiały nabyte w celu zużycia na własne potrzeby, wytworzone lub przetworzone przez Ubezpieczającego produkty gotowe (wyroby i usługi) zdadne do sprzedaży lub w toku produkcji, półprodukty oraz towary nabyte w celu sprzedaży w stanie nieprzetworzonym,
- 39) **stałe elementy wykończeniowe** - elementy znajdujące się w budynkach lub lokalach stanowiących własność Ubezpieczającego, zamontowane lub zainstalowane na stałe w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi lub znacznej siły bądź ich uszkodzenia. Do stałych elementów wykończeniowych zaliczamy:
- a) powłoki malarskie i tynki,
  - b) punkty świetlne na stałe związane z podłożem,
  - c) meble w stałej zabudowie,
  - d) okładziny posadzek, ścian i stropów,
  - e) stolarka drzwiowa i okienna wraz z zamknięciami, okuciami i przeszkleniami,
  - f) stałe wyposażenie sanitarne łazienek i wc,
  - g) instalacje elektryczne, wodociągowe, grzewcze i gazowe wraz z licznikami, przelącznikami i gniazdami,
- 40) **szkoda osobowa** - uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć oraz ich następstwa,
- 41) **szkoda rzeczowa** - utrata, uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia bezpośrednio wskutek wystąpienia co najmniej jednego zdarzenia objętego umową ubezpieczenia, mającego charakter nadzwyczajny, niespodziewany i niezależny od woli Ubezpieczającego,
- 42) **środki trwałe niskocenne** - środki trwałe użytkowane dłużej niż rok i z chwilą wprowadzenia do ewidencji zamortyzowane w rozumieniu przepisów prawa w 100%,
- 43) **trzęsienie ziemi** - spowodowany przyczyną naturalną wstrząs powierzchni ziemi, wynikający z zachodzenia procesów geologicznych lub geofizycznych pod powierzchnią ziemi,
- 44) **ubezpieczenie na pierwsze ryzyko** - system ubezpieczenia, w którym sumę ubezpieczenia ustala we własnym zakresie Ubezpieczający, kierując się szacunkową wysokością maksymalnej straty jaka może zaistnieć wskutek wystąpienia jednego zdarzenia. W tym systemie ubezpieczenia nie ma zastosowania zasada proporcjonalnej wypłaty odszkodowania,
- 45) **ubezpieczenie na sumy stałe** - system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego i odpowiada całkowitej wartości ubezpieczonego mienia. W tym systemie zastosowanie ma zasada proporcjonalnej wypłaty odszkodowania,
- 46) **uderzenie pioruna** - bezpośrednie wyładowanie elektryczności atmosferycznej na ubezpieczone mienie i/ lub środek transportu,
- 47) **uderzenie pojazdu** - bezpośrednie uderzenie pojazdu mechanicznego nie należącego ani nie eksploatowanego przez Ubezpieczającego ani osoby, za które ponosi on odpowiedzialność lub z którymi pozostaje on we wspólnym gospodarstwie domowym, z wyłączeniem szkód w pojazdach,
- 48) **upadek statku powietrznego** - katastrofa lub przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego oraz upadek jego części lub ładunku, z wyłączeniem zrzutu paliwa,
- 49) **urządzenia elektroniczne (sprzęt elektroniczny)** - urządzenia składające się z elektronicznych podzespołów (półprzewodniki, chipy, tranzystory itp.), które wykorzystywane są do przetwarzania danych, przeprowadzania pomiarów, kontroli, a także sterowania procesami. Za sprzęt elektroniczny uważa się: sprzęt biurowy i elektronicznego przetwarzania danych, sprzęt telefoniczny i RTV, kasy fiskalne, sprzęt medyczny, pomiarowy, kontrolny oraz alarmowy,
- 50) **urządzenia elektryczne** - maszyny, osprzęt, aparatura wykorzystywana do wytwarzania, przetwarzania, rozdzielania i odbioru energii elektrycznej,
- 51) **wandalizm** - rozmyślne i bezprawne zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia przez osoby trzecie,
- 52) **wartości pieniężne** - gotówka (tj. obiegowe banknoty oraz monety krajowe i zagraniczne), czeki, akcje, obligacje, weksle i papiery wartościowe zastępujące w obrocie gotówkę oraz złoto, srebro, platyna, kamienie szlachetne i półszlachetne, perły oraz wyroby z nich wykonane,
- 53) **wartość księgową brutto** - wartość mienia, która zgodnie z ustawą o rachunkowości odpowiada wartości początkowej mienia z uwzględnieniem obowiązujących przeszacowań,
- 54) **wartość odtworzeniowa (nowa)** - wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego lecz nie ulepszonego, tj.:
- a) w przypadku budynków, lokali, nakładów inwestycyjnych lub budowli - wartość odpowiadająca kosztom odbudowy w tym samym miejscu z uwzględnieniem dotychczasowych technologii, konstrukcji i standardu wykończenia przy zastosowaniu dotychczasowych wymiarów i materiałów,
  - b) w przypadku maszyn, urządzeń i wyposażenia wartość odpowiadająca kosztom zakupu lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, typu oraz o tych samych parametrach powiększona o koszty transportu i montażu,
- 55) **wartość rzeczowista** - wartość odtworzeniowa (nowa) pomniejszona o techniczne zużycie,
- 56) **wprowadzenie produktu do obrotu** - faktyczne przekazanie produktu osobie trzeciej tzn. moment, w którym Ubezpieczający traci możliwość dysponowania rzeczą,
- 57) **wypadek ubezpieczeniowy** - działanie lub zaniechanie Ubezpieczającego/Ubezpieczonego mające miejsce w okresie ubezpieczenia, w wyniku którego zostaje wy-

- rządzona szkoda, przy czym wszystkie szkody wynikające z tej samej przyczyny uważa się za jeden wypadek,
- 58) **znaki legitymacyjne** - wszelkiego rodzaju dokumenty, stwierdzające obowiązek spełnienia świadczenia na rzecz okaziciela tego dokumentu, nie będące papierami wartościowymi w świetle obowiązujących przepisów. W szczególności za znaki legitymacyjne uważa się wszelkiego rodzaju bilety, karty doładowujące do telefonów, itp.,
- 59) **zalenie** - nagłe i nieprzewidziane:
- wydostanie się wody, innych płynów lub pary z przewodów i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania i innych instalacji spowodowane ich awarią,
  - cofnięcie się wody lub cieków z sieci kanalizacyjnej, o ile zabezpieczenie połączenia z nią nie należało do obowiązków Ubezpieczającego,
  - samoczynne otworzenie się główek tryskaczowych z przyczyn innych niż pożar,
  - nieumyślne zalanie wskutek pozostawienia otwartych zaworów w urządzeniach wymienionych w pp. znajdujących się w ubezpieczonych budynkach,
  - zalanie wodą lub innym płynem spowodowane przez osoby trzecie,
  - zalanie wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych,
- 60) **zamek wielozapadkowy** - zamek, którego klucz posiada w łopatkę więcej niż jedno żłobienie prostopadłe do trzonu,
- 61) **zapadanie się ziemi** - spowodowane przyczyną naturalną obniżenie powierzchni terenu w wyniku zawalenia się naturalnych, pustych przestrzeni pod powierzchnią gruntu.

Zakres ubezpieczenia

§3

- Warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia na podstawie niniejszych OWU jest zawarcie umowy co najmniej w zakresie od ognia i innych zdarzeń losowych.
- Ubezpieczający po opłaceniu dodatkowej składki może rozszerzyć zakres ubezpieczenia, o następujące rodzaje ubezpieczeń, przy czym wykupienie zakresu ubezpieczenia opisanego w pkt. 10-22 możliwe jest pod warunkiem wykupienia ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej deliktowej (zakres podstawowy):
  - ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rozboju,
  - ubezpieczenie mienia od wandalizmu,
  - ubezpieczenie maszyn i urządzeń przenośnych poza miejscem ubezpieczenia,
  - ubezpieczenie maszyn, urządzeń elektrycznych i elektronicznych od szkód elektrycznych,
  - ubezpieczenie szyb i innych przedmiotów od stłuczenia lub pęknięcia,
  - ubezpieczenie wartości pieniężnych,
  - ubezpieczenie towarów od zepsucia wskutek rozmrożenia,
  - ubezpieczenie podwyższonych kosztów prowadzenia działalności,
  - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej deliktowej (zakres podstawowy),
  - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone na terytorium całego świata z wyłączeniem USA i Kanady,
  - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej kontraktowej,
  - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za produkt,
  - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej najemcy nieruchomości,
  - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej najemcy ruchomości,
  - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej pracodawcy,
  - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorstw remontowo-budowlanych,
  - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w mieniu ruchomym podczas wykonywania przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego obróbki, naprawy, czyszczenia lub innych usług o podobnym charakterze,
  - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w rzeczach znajdujących się w pieczy, pod dozorem, lub kontrolą Ubezpieczającego/Ubezpieczonego,
  - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobom trzecim przez podwykonawców Ubezpieczającego/Ubezpieczonego bez prawa do regresu,
  - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobom trzecim przez podwykonawców Ubezpieczającego/Ubezpieczonego z zachowaniem prawa do regresu,
  - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w środkach transportu osób trzecich podczas prac ładunkowych,
  - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez pojazdy nie podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej.
- Niezależnie od wykupionego zakresu ubezpieczenia, w razie zajścia jakiegokolwiek zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, SIGNAL IDUNA Polska pokrywa również faktycznie poniesione, uzasadnione i udokumentowane koszty:
  - użycia dostępnych Ubezpieczającemu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne - w granicach sumy ubezpieczenia,
  - usunięcia pozostałości po szkodzie, łącznie z kosztami rozbioru i demontażu części niezdatnych do użytku, ich wywozem, składowaniem lub utylizacją, koszty demontażu i ponownego montażu nieszkodzonych części ubezpieczonego mienia, jeśli czynności te są niezbędne w celu naprawy mienia dotkniętego szkodą - do limitu stanowiącego 10% wysokości

- szkody, nie więcej niż 50.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia losowe w okresie ubezpieczenia.
4. Niezależnie od wykupionego przez Ubezpieczającego zakresu ubezpieczenia, SIGNAL IDUNA Polska w ramach sumy ubezpieczenia obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w wyniku: akcji gaśniczej lub ratowniczej, wyburzenia lub odgruzowania, prowadzonych w związku z wystąpieniem zdarzeń losowych objętych umową ubezpieczenia.
  5. Na wniosek Ubezpieczającego zakres udzielonej ochrony ubezpieczeniowej może zostać rozszerzony o klauzule dodatkowe, o których mowa w §91 niniejszych OWU.

Wyłączenia ogólne

§4

1. SIGNAL IDUNA Polska nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową następującego mienia:
  - 1) drzew, krzewów, zwierząt, upraw roślinnych (w tym także upraw w szklarniach, namiotach foliowych, inspektach),
  - 2) gruntów, rzek, naturalnych zbiorników wodnych,
  - 3) budynków i budowli przeznaczonych do rozbiórki, maszyn, urządzeń oraz wyposażenia przeznaczonego do likwidacji,
  - 4) budynków i budowli wzniesionych bez wymaganego prawem zezwolenia lub nie spełniających wymaganych prawem norm budowlanych, jeśli miało to wpływ na powstanie lub wysokość szkody,
  - 5) budynków i budowli w trakcie budowy, montażu, rozbudowy i przebudowy,
  - 6) namiotów, kiosków bez stałych fundamentów, stałych lub przenośnych straganów oraz ich wyposażenia,
  - 7) pojazdów lądowych, wodnych i powietrznych podlegających rejestracji, chyba że są rzeczowymi aktywami obrotowymi lub mieniem osób trzecich przekazanym Ubezpieczającemu w celu wykonania usługi,
  - 8) będącego w trakcie budowy, montażu, instalacji, testów próbnych przed podpisaniem przez Ubezpieczającego końcowego protokołu zdawczo-odbiorczego,
  - 9) obiektów inżynierskich, w szczególności: mostów, wiaduktów, kanałów, rowów, wykopów, tuneli,
  - 10) o charakterze zabytkowym, artystycznym, unikatowym lub o wartości kolekcjonerskiej, w tym głównie: eksponatów muzealnych, dzieł sztuki, antyków,
  - 11) dokumentów, akt, rękopisów, kart kredytowych i płatniczych, znaków legitymacyjnych, danych zapisanych na wszelkiego rodzaju nośnikach, wzorów, prototypów,
  - 12) przedmiotów znajdujących się w kopalniach głębinowych, odkrywkowych oraz wykorzystywanych na wszelkich akwenach,
  - 13) szkła artystycznego, witraży, płyt nagrobkowych o ile nie są rzeczowymi aktywami obrotowymi,
  - 14) przedmiotów składowanych niezgodnie z wymogami producenta lub dostawcy, bądź z wymogami określonymi w odpowiednich normach,
- 15) przedmiotów użytkowanych niezgodnie ze swym przeznaczeniem, instrukcją obsługi lub technologią wykonawstwa,
- 16) przedmiotów, które przed powstaniem szkody były zdekompletowane lub uszkodzone,
- 17) przedmiotów, które podlegają konfiskacie lub rekwizycji przez uprawnione władze,
- 18) budynków wyłączonych z eksploatacji przez okres dłuższy niż 30 dni, znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, w których nie jest prowadzona działalność gospodarcza, chyba że SIGNAL IDUNA Polska została o tym fakcie pisemnie powiadomiona i pisemnie potwierdziła ochronę ubezpieczeniową,
- 19) którego nabycie nie jest potwierdzone fakturami, bądź innymi dowodami zakupu, bądź dowody te zostały wystawione przez nieistniejące w chwili dokonania zakupu podmioty gospodarcze,
- 20) leasingowanego lub dzierżawionego na podstawie umowy zawartej w innej formie niż forma pisemna,
- 21) ruchomości osób trzecich, na które Ubezpieczający nie posiada dowodu przyjęcia/przekazania,
- 22) podlegającego obowiązkowi dostarczenia i zgłoszenia do odprawy celnej, a obowiązek ten nie został spełniony, bądź został spełniony na podstawie danych niezgodnych ze stanem faktycznym,
- 23) zewnętrznych linii elektroenergetycznych i transmisji danych,
- 24) programów komputerowych, chyba że stanowią rzeczowe aktywa obrotowe,
- 25) mienia o przekroczonym terminie ważności lub wycofanym z obrotu przed powstaniem szkody.
2. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody powstałe wskutek:
  - 1) działań wojennych, rozruchów, zamieszek społecznych, lokautów, strajków,
  - 2) aktów terroryzmu rozumianych jako użycie przemocy lub groźba użycia przemocy lub działanie szkodliwe dla życia ludzkiego, dóbr materialnych, niematerialnych czy infrastruktury z zamiarem wywarcia wpływu na władzę lub zastraszenie społeczeństwa lub jego części,
  - 3) działania broni biologicznej lub chemicznej,
  - 4) konfiskaty lub przejęcia przedmiotu ubezpieczenia przez uprawnione władze lub organizacje, które uzurpują sobie władzę,
  - 5) działania energii jądrowej oraz innego rodzaju szkody związane z reakcją jądrową, promieniowaniem jądrowym lub skażeniem radioaktywnym niezależnie od czynników, które przyczyniły się do powstania szkody,
  - 6) skażenia radioaktywnego, promieni laserowych i maserowych oraz pola magnetycznego i elektromagnetycznego,
  - 7) ruchów ziemi spowodowanych działalnością człowieka,
  - 8) działania osób, będących pod wpływem alkoholu, działania osób, będących pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających,

- 9) zanieczyszczenia lub zanieczyszczenia środowiska,
  - 10) składowania odpadów, niezależnie czy powstały one z powodu niewłaściwego ich składowania lub niewłaściwej utylizacji,
  - 11) szkód wynikłych z działania młotów pneumatycznych lub kafarów, względnie powstałych w związku z prowadzeniem prac wyburzeniowych i rozbiórkowych,
  - 12) powolnego zawilgacania pomieszczeń z powodu nieuszczelnienia urządzeń wodno-kanalizacyjnych, instalacji grzewczych, technologicznych, przenikania wód gruntowych, przemarzania ścian, działania insektów, bakterii lub grzyba,
  - 13) prowadzenia prac i robót: geologicznych pod ziemią, wydobywczych kopalń ze złóż podziemnych z zastosowaniem technik górniczych,
  - 14) prowadzenia prac naprawczych, remontu, konserwacji,
  - 15) niewłaściwego opakowania przewożonego mienia, niezgodnie z zaleceniami producenta lub na skutek braku takiego opakowania,
  - 16) nnie usunięcia przez Ubezpieczającego w terminie określonym przez SIGNAL IDUNA Polska okoliczności zwiększających znacznie prawdopodobieństwo zajścia zdarzenia objętego ubezpieczeniem,
  - 17) zabrudzenia, zadrapania, pomalowania (graffiti), zmiany barwy lub odprysnięcia kawałków powierzchni ubezpieczonych przedmiotów.
3. SIGNAL IDUNA Polska nie odpowiada za szkody objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych, na podstawie przepisów prawa, które Ubezpieczający/Ubezpieczony ma obowiązek zawrzeć.

ROZDZIAŁ II

UBEZPIECZENIE MIENIA ORAZ ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

UBEZPIECZENIE MIENIA OD OGNI I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH

Przedmiot, miejsce i zakres ubezpieczenia

§5

1. Przedmiotem ubezpieczenia może być mienie będące własnością lub znajdujące się na podstawie udokumentowanego tytułu prawnego w posiadaniu Ubezpieczającego, a także używane przez Ubezpieczającego do prowadzenia działalności gospodarczej lub przyjęte przez Ubezpieczającego w celu sprzedaży, obróbki lub wykonania usługi:
  - 1) budynki, budowle i lokale (łącznie ze stałymi elementami wykończeniowymi),
  - 2) maszyny, urządzenia, wyposażenie,
  - 3) środki trwale niskocenne,
  - 4) nakłady inwestycyjne,
  - 5) rzeczowe aktywa obrotowe,

- 6) mienie osób trzecich,
  - 7) rzeczy osobiste pracowników.
2. Mienie, które objęte jest ochroną ubezpieczeniową, wymienione jest na polisie lub w załącznikach do polisy.
  3. Mienie objęte jest ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miejscu wymienionym w umowie ubezpieczenia, a mienie pracownicze również w innym miejscu, w którym praca jest świadczona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na polecenie Ubezpieczającego.

§6

1. Umowa ubezpieczenia obejmuje szkody będące bezpośrednim następstwem zdarzeń losowych określonych w polisie.
2. Umowa ubezpieczenia może być zawarta w zakresie podstawowym (tzw. FLEXA) lub pełnym (tzw. FLEXA + EC).
3. Zakres podstawowy (FLEXA) obejmuje szkody powstałe wskutek następujących zdarzeń losowych:
  - 1) pożaru,
  - 2) uderzenia pioruna,
  - 3) eksplozji,
  - 4) upadku statku powietrznego.
4. Zakres pełny (FLEXA + EC) obejmuje oprócz szkód spowodowanych zdarzeniami wymienionymi w ust. 3 szkody powstałe wskutek:
  - 1) zalania,
  - 2) pękania rur,
  - 3) huraganu oraz szkody powstałe wskutek powalenia przez huragan części budynku, drzew lub innych przedmiotów na mienie objęte ochroną ubezpieczeniową,
  - 4) gradu,
  - 5) dymu i sadzy,
  - 6) deszczu nawalnego,
  - 7) powodzi,
  - 8) trzęsienia ziemi,
  - 9) zapadania i osuwania się ziemi,
  - 10) lawiny,
  - 11) naporu śniegu,
  - 12) huku ponaddźwiękowego,
  - 13) uderzenia pojazdu.

Wyłączenia szczegółowe

§7

Z zachowaniem wyłączeń ogólnych, o których mowa w §4 niniejszych OWU, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych:

- 1) wskutek umyślnego działania lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego,
- 2) wskutek umyślnego działania osoby, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 3) w wyniku eksplozji wywołanej przez Ubezpieczającego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub badawczych,
- 4) na skutek poddania ubezpieczonych rzeczy działaniu ognia użytkowego lub ciepła, dotyczy to także rzeczy wy-

- korzystywanych do wytwarzania, przetwarzania oraz odprowadzania ognia lub ciepła,
- 5) w wyniku spalania mieszanki paliwowo-powietrznej w silnikach,
  - 6) w następstwie ciśnienia gazu w układach przełączających wyłączników elektrycznych,
  - 7) na skutek obsunięcia się ziemi w wyniku prowadzenia działalności przemysłowej lub innej działalności człowieka,
  - 8) w wyniku powodzi, deszczu nawalnego lub zalania w rzeczowych aktywach obrotowych i mieniu osób trzecich, jeśli były one składowane na wysokości mniej niż 14 cm od poziomu podłogi, a podłoga pomieszczenia, w którym się znajdowały jest poniżej poziomu gruntu. Zapis ten nie ma zastosowania, jeśli mienie to zostało uszkodzone w wyniku bezpośredniego działania wody lub innej cieczy z góry,
  - 9) powodzi, która ze względu na sytuację w miejscu ubezpieczenia lub ukształtowanie terenu ma charakter przewidywalny. Za powódź przewidywalną uważa się sytuację, gdy powódź w danym miejscu ubezpieczenia wystąpiła dwa lub więcej razy w ciągu ostatnich 10 lat przed zawarciem umowy ubezpieczenia,
  - 10) w wyniku deszczu nawalnego, gradu, śniegu, jeżeli szkoda powstała w wyniku złego stanu technicznego dachu, rynien, braku zabezpieczeń lub niedostatecznego zabezpieczenia (w tym nie zamknięcia) otworów okiennych i drzwiowych oraz innych otworów technicznych budynku, za których zabezpieczenie, zamknięcie, utrzymanie lub konserwację ponosi odpowiedzialność Ubezpieczający,
  - 11) w wyniku załamania się dachu na skutek naporu śniegu, jeśli konstrukcja budynku lub dachu została wykonana niezgodnie z obowiązującymi normami budowlanymi, bądź wskutek obniżonej wytrzymałości dachu spowodowanej brakiem jego konserwacji lub jego nienależyтым stanem technicznym,
  - 12) na skutek spiętrzenia wody wywołanego niedostateczną przepustowością instalacji kanalizacyjnej wybudowanej niezgodnie z normami budowlanymi lub zaniedbaniem Ubezpieczającego,
  - 13) w wyniku zamarznięcia instalacji znajdującej się na zewnątrz budynku,
  - 14) w związku z prowadzonymi w sąsiedztwie pracami budowlanymi lub montażowymi,
  - 15) w wyniku korozji,
  - 16) na skutek normalnego zużycia się lub starzenia mienia w związku z jego eksploatacją,
  - 17) w wyniku wypadku pojazdu będącego własnością lub znajdującego się w posiadaniu Ubezpieczającego bądź osoby, za którą Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność.

Suma ubezpieczenia

§8

1. Suma ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego odrębnie dla poszczególnych kategorii ubezpieczanego mienia wymienionych w §5 ust. 1.
2. Suma ubezpieczenia wskazana w polisie stanowi górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

3. Suma ubezpieczenia dla:
  - 1) budynków, lokali (wraz z elementami wykończeniowymi), budowli, maszyn, urządzeń i wyposażenia, nakładów inwestycyjnych może być ustalona według wartości:
    - a) odtworzeniowej (nowej),
    - b) rzeczywistej,
    - c) księgowej brutto,
  - 2) rzeczowych aktywów obrotowych - ustalana jest według ceny ich zakupu lub kosztu nabycia i odpowiada najwyższej dziennej wartości tej kategorii mienia przewidywanej w okresie ubezpieczenia,
  - 3) dla środków trwałych niskocennych - wartość odpowiadająca cenie zakupu bądź kosztom wytworzenia utraconego lub naprawy uszkodzonego mienia,
  - 4) rzeczy osobistych pracowników - ustalana jest w wartości rzeczywistej, która odpowiada iloczynowi liczby zatrudnionych pracowników w dniu zgłoszenia do ubezpieczenia i sumy ubezpieczenia przypadającej na jednego pracownika, sumy stanowiącej górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska za szkody poniesione przez pojedynczego pracownika. Górny limit odpowiedzialności na jednego pracownika wynosi 1.000 zł,
  - 5) mienia osób trzecich - ustalana jest według wartości rzeczywistej i odpowiada najwyższej dziennej wartości tej kategorii mienia przewidywanej w okresie ubezpieczenia.
4. W zależności od przedmiotu ubezpieczenia, umowa ubezpieczenia może być zawarta:
  - 1) na sumy stałe,
  - 2) na pierwsze ryzyko.
5. Na sumy stałe mogą być ubezpieczone wszystkie kategorie mienia wymienione w §5 ust. 1 za wyjątkiem rzeczy osobistych pracowników i nakładów inwestycyjnych.
6. Na pierwsze ryzyko ubezpiecza się jedynie: nakłady inwestycyjne i rzeczy osobiste pracowników.
7. Łączna suma ubezpieczenia majątku ubezpieczanego na sumy stałe musi odpowiadać wartości całego mienia należącego do Ubezpieczającego.
8. Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu po każdej wypłacie odszkodowania aż do jej całkowitego wyczerpania.
9. W przypadku wyczerpania się sumy ubezpieczenia w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie ubezpieczeniem nie jest objęte mienie Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miała suma ubezpieczenia.

UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I ROZBOJU

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§9

1. Przedmiotem ubezpieczenia są:
  - 1) stałe elementy wykończeniowe,

- 2) maszyny, urządzenia, wyposażenie,
  - 3) środki trwale niskocenne,
  - 4) nakłady inwestycyjne,
  - 5) rzeczowe aktywa obrotowe,
  - 6) mienie osób trzecich,
  - 7) rzeczy osobiste pracowników.
2. Kategorie mienia objętego ochroną ubezpieczeniową są wymienione na polisie lub w załącznikach do polisy.
  3. W granicach sumy ubezpieczenia SIGNAL IDUNA Polska zwraca Ubezpieczającemu udokumentowane koszty naprawy, zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku dokonanego lub usiłowanego włamania względnie rozboju, zabezpieczeń przeciwkradzieżowych (nawet w przypadku jeśli sprawca nie dostał się do środka ubezpieczonych pomieszczeń), do kwoty odpowiadającej 10% łącznej sumy ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rozboju, nie więcej jednak niż 10.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
  4. Mienie objęte jest ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w miejscu wymienionym w umowie ubezpieczenia, a mienie pracownicze również w innym miejscu, w którym praca jest świadczona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na polecenie Ubezpieczającego.

Minimalne zabezpieczenia

§10

1. Bezwzględny warunkiem ubezpieczenia mienia, o którym mowa w §9 ust. 1 jest, zastosowanie następujących zabezpieczeń przeciwkradzieżowych w pomieszczeniach, w których to mienie się znajduje:
  - 1) **konstrukcja ścian, sufitów, podłóg i dachów pomieszczeń:**
    - a) ubezpieczone mienie powinno znajdować się w budynkach lub lokalach o trwałej konstrukcji, których ściany, sufity, podłogi i dachy wykonane są z materiałów oraz według technologii odpowiadającej rodzajowi obiektu i nie posiadają niezabezpieczonych otworów umożliwiających dostęp do ubezpieczonego mienia bez użycia siły lub narzędzi,
    - b) pomieszczenia wykonane w całości lub w części z siatki drucianej lub z innych konstrukcji ażurowych, a także z brezentu i powłok z tworzyw sztucznych (np. budowle pneumatyczne, tunele foliowe, namioty) nie powinny być uważane za pomieszczenia należycie zabezpieczone,
  - 2) **konstrukcja i zabezpieczenie drzwi zewnętrznych:**
    - a) wszystkie drzwi zewnętrzne do budynków, pomieszczeń, lokali oraz schowków, w których znajduje się ubezpieczone mienie, muszą być w należytym stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby ich wyłamanie lub wyważenie było niemożliwe bez pozostawienia śladów stanowiących dowód użycia siły lub na-

- rzędzi, a otwarcie - bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy,
  - b) jeżeli wewnętrzne przepisy bezpieczeństwa Ubezpieczającego nie przewidują bardziej skutecznych zamknięć, to drzwi zewnętrzne do budynku/lokalu muszą być zamknięte na co najmniej 2 różne zamki wielozapadkowe lub dwie różne kłódki bezkabląkowe zawieszane na oddzielnych skoblach, bądź zamknięte na jeden zamek wielozapadkowy i jedną kłódkę bezkabląkową; brak drugiego zamka lub kłódki może być zastąpiony ustanowieniem dozoru lub założeniem alarmu; zamiast drzwi z dwoma różnymi zamkami wielozapadkowymi mogą być zastosowane drzwi antywłamaniowe z atestem Instytutu Mechaniki Precyzyjnej lub innej jednostki uprawnionej do certyfikacji, z jednym atestowanym zamkiem wielopunktowego ryglowania,
  - c) w przypadku budynków biurowych dozorowanych przez pracowników licencjonowanej agencji ochrony mienia jako wystarczające zabezpieczenie drzwi prowadzących do lokalu uważa się zabezpieczenie elektronicznym zamkiem szyfrowym lub zamkiem otwieranym kartą magnetyczną,
  - d) drzwi oszklone, poza wymogiem zamknięcia na co najmniej dwa zamki wielozapadkowe, dwie kłódki bezkabląkowe albo jeden zamek atestowany, są na całej powierzchni oszklonej zabezpieczone kratami lub roletami/żaluzjami o zwiększonej odporności na włamanie posiadającymi atest Centralnego Laboratorium Kryminalistyki albo/i Instytutu Mechaniki Precyzyjnej lub innej jednostki uprawnionej do certyfikacji lub szybami o zwiększonej odporności na przebicie i rozbicie co najmniej klasy P3 lub okiennicami w sposób uniemożliwiający dokonanie kradzieży bez włamania. Drzwi oszklone nie mogą być zaopatrzone w zamki lub zasuw, które można otworzyć bez klucza przez otwór wybity w szybie,
  - e) przy drzwiach dwuskrzydłowych, jedno skrzydło jest unieruchomione przy pomocy zasuw u góry i u dołu, zamykanych od wewnątrz,
  - f) jeżeli pomieszczenie, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, jest połączone drzwiami, oknem lub innym otworem z pomieszczeniem nie ubezpieczonym w SIGNAL IDUNA Polska, otwory te muszą spełniać wymogi przewidziane dla zewnętrznych zabezpieczeń drzwi lub okien opisane w ust. 2-3 albo być zamurowane co najmniej na grubość jednej cegły,
  - g) wszystkie produkty, na które wymagany jest atest/certyfikat mogą być montowane jedynie przez profesjonalne firmy zapewniające prawidłowe ich funkcjonowanie.
- 3) **zabezpieczenie okien i innych otworów zewnętrznych:**
    - a) wszystkie okna i inne zewnętrzne oszklone otwory w pomieszczeniach muszą być właściwej konstrukcji, prawidłowo osadzone i zamknięte, a ich

- stan techniczny zapewniać trwale zamocowanie zamków w taki sposób, że nie ma możliwości ich wypchnięcia bez wylamania lub rozmontowania okna od zewnątrz,
- b) wszystkie zewnętrzne otwory oszklone w budynkach (pomieszczeniach) na parterze oraz na kondygnacjach, do których jest dostęp z położonych nad nimi, pod nimi lub obok nich tarasów, przybudówek, balkonów, drabinek, drzew, wiatrolapów, daszków, piorunochronów itp. muszą być zabezpieczone na całej powierzchni kratami lub roletami/żaluzjami lub okiennicami; okiennice muszą być zamykane na dwie kłódki bezkablukowe; w przypadku braku wymienionych zabezpieczeń za wystarczające uważa się co najmniej dwa z poniższych zabezpieczeń:
- oszklenie otworów szybami wzmocnionymi klasy P-3 lub wyższej, posiadającymi atest Centralnego Laboratorium Kryminalistyki albo/i Instytutu Mechaniki Precyzyjnej lub innej jednostki uprawnionej do certyfikacji,
  - sprawowanie całodobowego dozoru miejsca ubezpieczenia lub dozór bezpośredni w godzinach po zakończeniu działalności,
  - zainstalowany w miejscu ubezpieczenia alarm z monitoringiem z powiadomieniem załóg patrolowo-interwencyjnych i czasem ich przybycia na miejsce zdarzenia do 10 minut,
- c) kraty, rolety, kraty żaluzjowe lub okiennice są tak skonstruowane i osadzone, że nie ma możliwości przedostania się do wewnątrz bez ich uszkodzenia przy użyciu narzędzi; kraty, rolety lub kraty żaluzjowe powinny być wykonane z materiału odpornego na włamanie (np. stali) i posiadać atest Centralnego Laboratorium Kryminalistyki albo/i Instytutu Mechaniki Precyzyjnej lub innej jednostki uprawnionej do certyfikacji; jeśli rolety lub kraty żaluzjowe nie posiadają takiego certyfikatu jakości, wymagane jest by były one mocnej, masywnej konstrukcji odpornej na skręcanie i zginanie, których przekrój lub średnica jest nie mniejsza niż 0,5 cm,
- d) wszystkie produkty, na które wymagany jest atest/certyfikat mogą być montowane jedynie przez profesjonalne firmy zapewniające prawidłowe ich funkcjonowanie.
- 4) **konstrukcja kłódek i zawiasów:**
- a) kłódki, służące do zabezpieczenia krat, żaluzji, rolet lub okiennic mogą być jedynie kłódkami bezkablukowymi,
- b) uchwyty do mocowania kłódek muszą być wykonane z płaskownika przymocowanego na stałe do drzwi lub krat w sposób uniemożliwiający jego oderwanie, ukręcenie lub odcięcie,
- 5) **zabezpieczenie kluczy:**
- a) klucze oryginalne i zapasowe do pomieszczeń, w których znajduje się ubezpieczone mienie są przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym,
- b) w razie zagubienia albo zaginięcia kluczy (także kluczy zapasowych) lub uzyskania do nich dostępu przez osobę nieuprawnioną, Ubezpieczający zobowiązany jest niezwłocznie po stwierdzeniu tego faktu zmienić zamki na swój koszt,
- 6) **systemy alarmowe:**
elementy systemów alarmowych a także sposób ich instalacji i połączenia w system muszą posiadać świadectwa badań kwalifikacyjnych i jakościowych, certyfikaty lub inne dokumenty potwierdzające ich zgodność z aktualnie obowiązującymi normami, wydanymi przez odpowiednie jednostki; ponadto wszelkie instalacje alarmowe muszą być sprawne technicznie oraz podlegać regularnym konserwacjom i przeglądom wykonywanym przez wyspecjalizowane firmy,
- 7) **zabezpieczenie pojazdów stanowiących rzeczowe aktywa obrotowe:**
- a) w przypadku ubezpieczenia pojazdów mechanicznych stanowiących rzeczowe aktywa obrotowe, za należyte zabezpieczenie uważa się również parking pod stałym dozorem, ogrodzony parkanem, siatką drucianą lub płotem i oświetlony w porze nocnej,
- b) wewnątrz pojazdów nie mogą znajdować się kluczyki od stacyjek zapłonowych, a wszystkie drzwi są zamknięte na zamek fabryczny; kluczyki są przechowywane w taki sposób, aby dostęp do nich miały tylko osoby upoważnione,
- c) wjazd na parking jest zabezpieczony w sposób uniemożliwiający wyjazd pojazdem mechanicznym przez osobę nieuprawnioną.
- 8) **zabezpieczenie mienia składowanego w budynkach i „pod gołym niebem“:**
w przypadku ubezpieczenia materiałów i wyrobów przechowywanych w budynkach i na wolnym powietrzu, za należyte zabezpieczenie uważa się skład zlokalizowany na terenie wydzielonym, ogrodzonym parkanem, siatką drucianą lub płotem i oświetlonym w porze nocnej, pod stałym dozorem.
2. W przypadku, gdy pomieszczenie lub pomieszczenia, w którym znajduje się mienie, nie spełnia minimalnych wymagań co do konstrukcji i zabezpieczeń drzwi zewnętrznych [pkt. 2), ppkt. b), c), d), f)] lub zabezpieczeń okien i innych zewnętrznych oszklonych otworów [pkt. 3), ppkt. b), c)], za równoznaczne ze spełnieniem minimalnych zabezpieczeń zgodnie z niniejszymi OWU uznaje się zainstalowanie któregośkolwiek z niżej opisanych dodatkowych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych:
- 1) stały dozór;
  - 2) elektroniczne urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe wywołujące alarm w miejscu chronionego obiektu;
  - 3) alarm podłączony do jednostki policji lub agencji ochrony mienia z obowiązkiem interwencji z czasem reakcji do 10 minut;
  - 4) alarm podłączony do jednostki policji lub agencji ochrony mienia z obowiązkiem interwencji z czasem reakcji powyżej do 10 minut.

Wyłączenia szczegółowe**§11**

Z zachowaniem wyłączeń opisanych w §4 ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:

- 1) powstałych wskutek umyślnego działania lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego,
- 2) powstałych wskutek umyślnego działania osoby, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 3) w budynkach/lokalach, w których brak jest zabezpieczeń przeciwkradzieżowych opisanych w §10 lub zabezpieczenia te są uszkodzone,
- 4) kradzieży mienia bez dokonanego włamania.

Suma ubezpieczenia**§12**

1. Suma ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego na pierwsze ryzyko, odrębnie dla poszczególnych kategorii mienia wymienionych w §9 ust. 1.
2. Suma ubezpieczenia wskazana w polisie stanowi górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska w odniesieniu do kategorii mienia, dla którego została ustalona na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
3. Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu po każdej wypłacie odszkodowania aż do jej całkowitego wyczerpania.
4. W przypadku wyczerpania się sumy ubezpieczenia w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie ubezpieczeniem nie jest objęte mienie Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miała suma ubezpieczenia.

UBEZPIECZENIE MIENIA OD WANDALIZMU**Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia****§13**

1. Przedmiotem ubezpieczenia są:
  - 1) budynki, budowle, lokale (wraz ze stałymi elementami wykończeniowymi),
  - 2) maszyny, urządzenia, wyposażenie,
  - 3) środki trwałe niskocenne,
  - 4) nakłady inwestycyjne,
  - 5) rzeczowe aktywa obrotowe,
  - 6) mienie osób trzecich,
  - 7) rzeczy osobiste pracowników.
2. Mienie objęte jest ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miejscu wymienionym w umowie ubezpieczenia, a mienie pracownicze również w innym miejscu, w którym praca jest świadczona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na polecenie Ubezpieczającego.

Wyłączenia szczegółowe**§14**

Z zachowaniem wyłączeń opisanych w §4 ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:

- 1) powstałych wskutek umyślnego działania lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego,
- 2) powstałych wskutek umyślnego działania osoby, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 3) polegających na stłuczeniu, uszkodzeniu lub pęknięciu szyb i elementów wymienionych w §22 ust. 1.

Suma ubezpieczenia**§15**

1. Suma ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego na pierwsze ryzyko i jest łączna dla wszystkich kategorii ubezpieczonego mienia wymienionego w §13 ust. 1.
2. Suma ubezpieczenia wskazana w polisie stanowi górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
3. Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu po każdej wypłacie odszkodowania aż do jej całkowitego wyczerpania.
4. W przypadku wyczerpania się sumy ubezpieczenia w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie ubezpieczeniem nie jest objęte mienie Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miała suma ubezpieczenia.

UBEZPIECZENIE MASZYN I URZĄDZEŃ PRZENOŚNYCH POZA MIEJSCEM UBEZPIECZENIA**Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia****§16**

1. Przedmiotem ubezpieczenia są maszyny i urządzenia przenośne wymienione we wniosku-kwestionariuszu o zawarcie ubezpieczenia, które ze względu na swoje przeznaczenie wykorzystywane są przez Ubezpieczającego lub jego pracowników poza miejscem ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Ubezpieczeniu podlegają wyłącznie maszyny i urządzenia przenośne, które stanowią własność Ubezpieczającego lub znajdują się w jego posiadaniu na podstawie odpowiedniego tytułu prawnego.
3. Ubezpieczający zobowiązany jest wymienić we wniosku ubezpieczeniowym zadeklarowane do ubezpieczenia maszyny i urządzenia przenośne, z wyszczególnieniem następujących informacji:
  - 1) rodzaju maszyn i urządzeń,
  - 2) nazwy producenta,
  - 3) modelu,
  - 4) numeru seryjnego,
  - 5) roku produkcji,
  - 6) sumy ubezpieczenia poszczególnych pozycji.

- Maszyzny i urządzenia przenośne, o których mowa w ust. 1-3 ubezpieczone są w każdym miejscu ich użytkowania, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w takim zakresie jak w lokalizacjach wymienionych na wniosku-kwestionariuszu o zawarcie ubezpieczenia, a ponadto od ryzyka wypadku pojazdu, którym podróżował Ubezpieczony lub jego pracownik wraz z ubezpieczonymi maszynami i urządzeniami.

Wyłączenia szczegółowe

§17

Z zachowaniem wyłączeń opisanych w §4 ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:

- powstałych wskutek umyślnego działania lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego,
- powstałych wskutek umyślnego działania osoby, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
- powstałych na skutek wypadku pojazdu należącego do Ubezpieczającego, jeżeli wypadek ten został spowodowany złym stanem technicznym pojazdu,
- w maszynach i urządzeniach, które zostały pozostawione bez opieki, której w danych warunkach należało wymagać,
- powstałych w następstwie opadów deszczu, śniegu i zwykłych wahań temperatury, chyba że szkoda powstała na skutek wypadku środka transportu,
- kradzieży mienia bez dokonanego włamania,
- kradzieży maszyn i urządzeń przenośnych z pomieszczeń, które nie spełniały wymaganych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych opisanych w §10,
- mienia skradzionego ze środka transportu.

Suma ubezpieczenia

§18

- Suma ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego na pierwsze ryzyko.
- Suma ubezpieczenia wskazana w polisie stanowi górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
- Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu po każdej wypłacie odszkodowania aż do jej całkowitego wyczerpania.
- W przypadku wyczerpania się sumy ubezpieczenia w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie ubezpieczeniem nie jest objęte mienie Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miała suma ubezpieczenia.

UBEZPIECZENIE MASZYN, URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH I ELEKTRONICZNYCH OD SZKÓD ELEKTRYCZNYCH

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§19

- Przedmiotem ubezpieczenia są szkody powstałe w urządzeniach elektrycznych i elektronicznych powstałe na skutek

działania prądu elektrycznego np.: zwarcia, nadmiernego wzrostu, obniżenia lub całkowitego zaniku napięcia, wadliwego funkcjonowania zabezpieczeń chroniących te urządzenia.

- Urządzenia elektryczne i elektroniczne mogą zostać objęte ochroną ubezpieczeniową pod warunkiem, że są one zainstalowane, gotowe do eksploatacji oraz zakończone zostały testy próbne.
- Miejszem ubezpieczenia jest lokalizacja wskazana w umowie ubezpieczenia, znajdująca się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- SIGNAL IDUNA Polska nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
  - maszyn, których zużycie w dniu wystąpienia szkody przekraczało 80% lub starszych niż 10 lat,
  - wkładek topikowych, styczników i odgromników, grzejników elektrycznych, lamp, mierników, czujników i liczników analogowych.

Wyłączenia szczegółowe

§20

Z zachowaniem wyłączeń opisanych w §4 ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:

- powstałych wskutek umyślnego działania lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego,
- powstałych wskutek umyślnego działania osoby, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
- za które na mocy przepisów prawa lub postanowień umowy odpowiedzialny jest producent, sprzedawca lub punkt serwisowy, w tym szkody objęte gwarancją lub rękojmią.

Suma ubezpieczenia

§21

- Suma ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego na pierwsze ryzyko.
- Suma ubezpieczenia wskazana w polisie stanowi górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
- Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu po każdej wypłacie odszkodowania aż do jej całkowitego wyczerpania.
- W przypadku wyczerpania się sumy ubezpieczenia w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie ubezpieczeniem nie jest objęte mienie Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miała suma ubezpieczenia.

UBEZPIECZENIE SZYB I INNYCH PRZEDMIOTÓW OD STŁUCZENIA LUB PĘKNIĘCIA

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§22

- Przedmiotem ubezpieczenia są nieuszkodzone, zainstalowane na stałe i zgodnie z ich przeznaczeniem:
  - oszklenia zewnętrzne i wewnętrzne budynków i budowli,

- 2) okładziny oraz budowle i elementy wykonane ze szkła, mineralów, ich imitacji lub tworzyw sztucznych,
  - 3) szklane, ceramiczne lub kamienne wykładziny (z wyłączeniem wykładzin podłogowych),
  - 4) lustra zamontowane w ścianach lub meblach,
  - 5) oszklenia reklamowe, szyldy, gabloty,
  - 6) rurki neonowe, tablice świetlne.
2. W granicach sumy ubezpieczenia SIGNAL IDUNA Polska zwraca Ubezpieczającemu udokumentowane następujące koszty:
- 1) oszklenia zastępczego lub usług ekspresowych,
  - 2) ustawienia rusztowań, drabin lub użycia dźwigu umożliwiających wstawienie szyb w przypadku ich stłuczenia lub pęknięcia,
  - 3) transportu uszkodzonego mienia do miejsca jego naprawy i z powrotem,
  - 4) demontażu i naprawy instalacji świetlnych lub neonowych,
  - 5) obróbki powierzchniowej ubezpieczonego szkła (np. malowanie, napisy, folia, wytrawianie itp.),
  - 6) naprawę uszkodzonych w związku z wybiciem szyby elementów mocujących szybę w ramie i/lub murze.
3. Ochroną ubezpieczeniową objęte jest mienie znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miejscu wymienionym w umowie ubezpieczenia.

Wyłączenia szczegółowe

§23

Z zachowaniem wyłączeń opisanych w §4 ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:

- 1) powstałych wskutek umyślnego działania lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego,
- 2) powstałych wskutek umyślnego działania osoby, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 3) wynikłych na skutek złego montażu lub niewłaściwej technologii wykonawstwa,
- 4) będących następstwem niewłaściwego działania lub wady urządzeń oświetleniowych.

Suma ubezpieczenia

§24

1. Suma ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego na pierwsze ryzyko.
2. Suma ubezpieczenia jest łączna dla wszystkich kategorii ubezpieczonego mienia wymienionego w §22 ust. 1 i kosztów wymienionych §22 ust. 2.
3. Suma ubezpieczenia wskazana w polisie stanowi górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
4. Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu po każdej wypłacie odszkodowania aż do jej całkowitego wyczerpania.
5. W przypadku wyczerpania się sumy ubezpieczenia w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie ubezpieczeniem nie jest objęte mienie Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miała suma ubezpieczenia.

UBEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§25

1. Wartości pieniężne mogą być ubezpieczone w dowolnie wybranych następujących zakresach:
  - 1) w miejscu ubezpieczenia - od zdarzeń wymienionych w §6 ust. 2, za które SIGNAL IDUNA Polska ponosi odpowiedzialność, a także kradzieży z włamaniem,
  - 2) w miejscu ubezpieczenia - od rozboju,
  - 3) podczas transportu wskutek:
    - a) rozboju,
    - b) wypadku pojazdu, którym przewożone były wartości pieniężne,
    - c) kradzieży, która nastąpiła bezpośrednio po wypadku pojazdu.
2. Transport rozpoczyna się w momencie przekazania wartości pieniężnych w celu dokonania ich przewozu, a kończy z chwilą jej przekazania odbiorcy.
3. Wartości pieniężne ubezpieczone są w miejscu ubezpieczenia wskazanym na polisie, zaś podczas transportu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wymogi zabezpieczenia wartości pieniężnych podczas przechowywania i transportu

§26

1. Wartości pieniężne powinny być przechowywane w specjalnie przeznaczonych do tego celu pomieszczeniach lub urządzeniach, a także transportowane, w sposób odpowiadający wymogom technicznym określonym w poniższych postanowieniach.
2. Za szkody w wartościach pieniężnych spowodowane kradzieżą z włamaniem w lokalach odpowiedzialność uzależniona jest od klasy odporności na włamanie pomieszczenia lub urządzenia do przechowywania wartości, a mianowicie:

Lp.	Klasa odporności* na włamanie	Dopuszczalny limit przechowywanych wartości w j.o.** stanowiący górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska
1	I	Do 0,5
2	II	Do 1,5
3	III	Do 3
4	IV	Do 5
5	V	Do 8

* Klasa odporności na włamanie - dotyczy urządzenia lub pomieszczenia do przechowywania wartości pieniężnych; rodzaje klas zostały określone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie zasad i wymagań, jakimi powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne.

** j.o. (jednostka obliczeniowa) - jednostka określająca limit przechowywanych lub transportowanych wartości pieniężnych i stanowiąca 120-krotność przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za ubiegły kwartał we dług komunikatu Głównego Urzędu Statystycznego.

3. W przypadku braku możliwości określenia klasy odporności na włamanie, odpowiedzialność SIGNAL IDUNA Polska za kradzież z włamaniem wartości pieniężnych ograniczona jest do 0,3 j.o., przy czym do tych urządzeń nie zalicza się kaset stalowych i kas fiskalnych.
4. Urządzenia do przechowywania wartości pieniężnych o masie do 1 t powinny być trwale przymocowane do ściany lub podłoża.
5. W indywidualnych przypadkach Ubezpieczyciel może przyjąć do ubezpieczenia wartości pieniężne znajdujące się w urządzeniach nie przymocowanych do ściany lub podłoża.
6. Ze względu na wartość transportowanych wartości pieniężnych, zabezpieczenia muszą spełniać następujące wymagania:

Lp.	Dopuszczalny limit wartości pieniężnych	Rodzaj transportu	Liczba pracowników ochrony*/konwojentów**
1	Do 0,3 j.o.	Pieszo, wyłącznie wtedy, gdy odległość, na jaką wykonywany jest transport nie uzasadnia użycia samochodu, a sposób w jaki jest realizowany daje gwarancję bezpieczeństwa	Jedynie przez osobę transportującą
2	Pow. 0,3 do 1 j.o.	Pieszo, z użyciem specjalnej teczki zaopatrzonej w elektroniczne lub mechaniczne urządzenia zabezpieczające przed rozbojem, wyłącznie wtedy, gdy odległość, na jaką wykonywany jest transport nie uzasadnia użycia samochodu, a sposób w jaki jest realizowany daje gwarancję bezpieczeństwa	Osoba transportująca i pracownik ochrony, który nie musi być uzbrojony
3	Pow. 1 do 5 j.o.	Transport pojazdami przystosowanymi lub specjalnymi do przewozu wartości pieniężnych	Co najmniej jeden konwojent uzbrojony
4	Pow. 5 do 15 j.o.	Transport pojazdami specjalnymi	Z dwoma uzbrojonymi konwojentami, w tym jeden w broń maszynową
* Pracownik ochrony - osoba posiadająca licencję i wykonująca zadania ochrony w ramach wewnętrznej służby ochrony albo na rzecz przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia.			
** Konwojent - pracownik ochrony wyposażony w broń palną.			

7. W przypadku transportowania wartości pieniężnych kolumną samochodów należy do transportu przydzielić dwa samochody ubezpieczające.
8. Warunki techniczne jakim powinny odpowiadać pojazdy przystosowane i specjalne oraz warunki transportowania wartości pieniężnych określa właściwe Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

9. Samochodem, którym przewożone są wartości pieniężne nie mogą być jednocześnie przewożone inne ładunki obniżające sprawność i bezpieczeństwo przewozu. Nie mogą być nim również przewożone osoby postronne, a kierowca samochodu nie może pełnić jednocześnie funkcji konwojenta.

Wyłączenia szczegółowe

§27

Z zachowaniem wyłączeń opisanych w §4 ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:

- 1) powstałych wskutek umyślnego działania lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego,
- 2) powstałych wskutek umyślnego działania osoby, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 3) jeśli transport był realizowany niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa dotyczącymi warunków transportu wartości pieniężnych,
- 4) powstałych wskutek wypadku środka transportu, spowodowanego jego złym stanem technicznym,
- 5) kradzieży mienia bez dokonanej włamania.

Suma ubezpieczenia

§28

1. Suma ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego na pierwsze ryzyko.
2. Suma ubezpieczenia wskazana w polisie stanowi górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia z zastrzeżeniem, że odpowiedzialność za szkody w wartościach pieniężnych znajdujących się w kasetkach stalowych i kasach fiskalnych ograniczona jest do kwoty 2.500 zł na jedno zdarzenie i 5.000 zł na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
3. Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu po każdej wypłacie odszkodowania aż do jej całkowitego wyczerpania.
4. W przypadku wyczerpania się sumy ubezpieczenia w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie ubezpieczeniem nie jest objęte mienie Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miała suma ubezpieczenia.

UBEZPIECZENIE TOWARÓW OD ZEPSUCIA WSKUTEK ROZMROŻENIA

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§29

1. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być rzeczowe aktywa obrotowe lub ruchomości osób trzecich od zepsucia wskutek rozmrożenia.

2. W ramach ubezpieczenia SIGNAL IDUNA Polska odpowiada za szkody polegające na zepsuciu towarów wskutek rozmrożenia będącego następstwem:
  - 1) przerwy w dostawie przez zakład energetyczny prądu elektrycznego trwającej ponad 2 godziny,
  - 2) uszkodzenia urządzeń chłodniczych na skutek działania prądu elektrycznego np.: zwarcia, nadmiernego wzrostu, obniżenia lub całkowitego zaniku napięcia, wadliwego funkcjonowania zabezpieczeń chroniących urządzenia,
  - 3) Ubezpieczeniu podlegają wyłącznie towary handlowe, których właściwości naturalne nakazują przechowywanie ich w urządzeniach chłodniczych w temperaturze co najmniej minus 18 stopni Celsjusza.

Wyłączenia szczegółowe

§30

Zakres ochrony ubezpieczeniowej, z zachowaniem wyłączeń ogólnych opisanych w §4 nie obejmuje szkód:

- 1) powstałych wskutek umyślnego działania lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego,
- 2) powstałych wskutek umyślnego działania osoby, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 3) powstałych wskutek mechanicznego uszkodzenia opakowania towarów.

Suma ubezpieczenia

§31

1. Suma ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego na pierwsze ryzyko.
2. Suma ubezpieczenia wskazana w umowie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
3. Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu po każdej wypłacie odszkodowania aż do jej całkowitego wyczerpania.
4. W przypadku wyczerpania się sumy ubezpieczenia w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie ubezpieczeniem nie jest objęte mienie Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miała suma ubezpieczenia.

UBEZPIECZENIE PODWYŻSZONYCH KOSZTÓW PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§32

1. Przedmiotem ubezpieczenia są podwyższone koszty prowadzenia działalności przez Ubezpieczającego, które zostały przez niego poniesione w związku z zakłóceniem lub

przerwą w działalności gospodarczej spowodowane szkodą w mieniu powstałą wskutek zdarzeń losowych wymienionych w §6 ust. 2, za które SIGNAL IDUNA Polska ponosi odpowiedzialność.

2. Przez koszty dodatkowe należy rozumieć koszty, które mają bezpośredni związek z powstałą szkodą i poniesione zostaną w celu kontynuowania działalności gospodarczej, takie jak:
  - 1) koszty wynajmu oraz użytkowania pomieszczeń, maszyn i urządzeń zastępczych,
  - 2) koszty przeniesienia bądź przetransportowania maszyn, urządzeń, surowców, towarów itp. do nowych pomieszczeń
  - 3) dodatkowe koszty pracy (godziny nadliczbowe, dodatki za pracę w nocy, niedziele i święta, zatrudnienie dodatkowego personelu, korzystanie z usług osób trzecich),
  - 4) koszty poinformowania klientów i kooperantów o zmianach w prowadzonej działalności gospodarczej.
3. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte koszty:
  - 1) nakładów związanych z ograniczeniem zatrudnienia (np. odprawy, przeszkolenia),
  - 2) nakładów na ustalenie, stwierdzenie lub usuwanie szkody,
  - 3) nakładów na naprawę lub nabycie rzeczy albo/i dokumentacji produkcyjno-zakładowej w miejsce tych, które zostały zmienione, uszkodzone lub zniszczone.
4. SIGNAL IDUNA Polska pokrywa poniesione przez Ubezpieczającego udokumentowane fakturami podwyższone koszty prowadzenia działalności, powstałe od dnia zaistnienia szkody, do czasu przywrócenia technicznej gotowości zakładu, w okresie nie dłuższym jednak niż 6 miesięcy od dnia wystąpienia szkody. Przez przywrócenie technicznej gotowości zakładu, należy rozumieć sytuację, kiedy Ubezpieczający dysponuje takimi samymi lub podobnymi budynkami oraz maszynami i wyposażeniem o zbliżonych parametrach jak przed powstaniem szkody.

Wyłączenia szczegółowe

§33

Zakres ochrony ubezpieczeniowej poza wyłączeniami wymienionymi w §4 nie obejmuje następujących podwyższonych kosztów prowadzenia działalności:

- 1) powstałych wskutek umyślnego działania lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego,
- 2) powstałych wskutek umyślnego działania osoby, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 3) wynikających z faktu, że zniszczone lub uszkodzone rzeczy są zmieniane, ulepszone lub poddane generalnemu remontowi przy okazji naprawy albo koszty wynikające z nabycia rzeczy nowych,
- 4) powstałych poza miejscem ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia,
- 5) nie związanych bezpośrednio z prowadzoną przez Ubezpieczającego działalnością gospodarczą,

- 6) wynikłe z braku środków finansowych na naprawę lub wymianę utraconych bądź uszkodzonych przedmiotów,
- 7) wynikających z decyzji właściwych władz lub organów uniemożliwiających lub opóźniających odbudowę zniszczonego mienia lub dalsze kontynuowanie działalności gospodarczej przez Ubezpieczającego.

Suma ubezpieczenia

§34

1. Podwyższone koszty prowadzenia działalności ubezpiecza się na pierwsze ryzyko.
2. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
3. Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu po każdej wypłacie odszkodowania aż do jej całkowitego wyczerpania.
4. W przypadku wyczerpania się sumy ubezpieczenia w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie ubezpieczeniem nie jest objęte mienie Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miała suma ubezpieczenia.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ DELIKTOWEJ

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§35

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego wobec osób trzecich za szkody będące następstwem czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) w związku z prowadzoną przez Ubezpieczającego, a określoną w umowie ubezpieczenia, działalnością oraz posiadany mieniem (zakres podstawowy).
2. Warunkiem odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska jest zajście wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia i zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.
3. SIGNAL IDUNA Polska obejmuje ochroną odpowiedzialność Ubezpieczającego/Ubezpieczonego za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będące następstwem wypadków, które miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. W ramach udzielanej ochrony ubezpieczeniowej SIGNAL IDUNA Polska zobowiązana jest do:
  - 1) zbadania zasadności wysuwanych przeciwko Ubezpieczającemu roszczeń,
  - 2) udzielania wszelkiej pomocy prawnej, także w przypadku roszczeń nieuzasadnionych,
  - 3) wypłaty odszkodowania, które Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić osobie poszkodowanej z tytułu ryzyk określonych w umowie ubezpieczenia.

5. W przypadku sporu prawnego pomiędzy Ubezpieczającym, a poszkodowanym lub jego następcami prawnymi, nawet w przypadku wątpliwości, czy powstała szkoda objęta jest zakresem ubezpieczenia SIGNAL IDUNA Polska wystąpi w charakterze interwenienta ubocznego.
6. SIGNAL IDUNA Polska nie odpowiada za dodatkowe koszty wynikające z braku zgody Ubezpieczającego na zawarcie przez SIGNAL IDUNA Polska ugody z poszkodowanym lub zaspokojenia jego roszczeń.

Wyłączenia szczegółowe

§36

1. Z zachowaniem wyłączeń opisanych w §4 ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
  - 1) powstałych wskutek umyślnego działania,
  - 2) za które osoba objęta ubezpieczeniem odpowiada na skutek rozszerzenia własnej odpowiedzialności cywilnej wynikającej z ustawy,
  - 3) wyrządzonych osobom bliskim przez osoby objęte ubezpieczeniem,
  - 4) polegających na powstaniu czystej straty finansowej,
  - 5) wyrządzonych przez formaldehyd, hormonalne środki antykoncepcyjne, dioksyny oraz wyroby tytoniowe,
  - 6) powstałych wskutek obsługi, przetwarzania, wytwarzania, sprzedaży, dystrybucji, magazynowania lub użytkowania azbestu, produktów azbestowych i/lub produktów zawierających azbest,
  - 7) powstałych wskutek, bądź w następstwie zarażenia chorobami Bovine Spongiform Encephalopathy (BSE), Scrapie, Transmissible Mink Encephalopathy (TME), Chronic Wasting Disease (CWD), Creutzfeld-Jacob Disease (CJD), Gerstmann-Straussler-Scheinker Syndrome (GSS), Kuru, Fata Familiar, Insomnia (FBI),
  - 8) powstałych w wyniku uszkodzenia kodu genetycznego,
  - 9) spowodowanych przez wirus HIV,
  - 10) powstałych na skutek przeniesienia choroby zakaźnej z wyjątkiem zatruc pokarmowych,
  - 11) wynikłych z niewłaściwych parametrów wyprodukowanej lub dostarczonej energii elektrycznej lub jej niedostarczenia,
  - 12) powodujących roszczenia pomiędzy osobami ubezpieczonymi na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia (odpowiedzialność cywilna wzajemna),
  - 13) szkód polegających na zaplacie wszelkiego rodzaju kar pieniężnych w tym podatkowych, grzywn sądowych i administracyjnych oraz odsetek od tych kar i grzywn,
  - 14) roszczeń o charakterze karnym, w szczególności za straty moralne, zadośćuczynienie i odszkodowanie z nawiązką (punitive and exemplary damages),
  - 15) dochodzonych przed sądami zagranicznymi.
2. O ile zakres ochrony nie został poszerzony o indywidualnie uzgodnione ubezpieczenia (zakres rozszerzony) określone w §3 ust. 2 pkt. 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20), 21), 22) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej deliktowej nie obejmuje również szkód:

- 1) wyrządzonych na terytorium całego świata z wyłączeniem USA i Kanady,
- 2) wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania,
- 3) wyrządzonych przez wadliwy produkt,
- 4) w nieruchomościach, z których osoby objęte ubezpieczeniem korzystały na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu, użyczenia lub innej umowy nienazwanej o podobnym charakterze,
- 5) w ruchomościach, z których osoby objęte ubezpieczeniem korzystały na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu, użyczenia lub innej umowy nienazwanej o podobnym charakterze,
- 6) wyrządzonych pracownikowi, wskutek wypadku przy pracy,
- 7) wyrządzonych w związku z prowadzeniem przez Ubezpieczającego działalności przedsiębiorcy budowlanego,
- 8) powstałych w mieniu ruchomym podczas wykonywania przez Ubezpieczającego obróbki, naprawy, czyszczenia lub innych usług o podobnym charakterze,
- 9) powstałych w rzeczach znajdujących się w pieczy, pod dozorem, lub kontrolą Ubezpieczającego/Ubezpieczonego,
- 10) wyrządzonych osobom trzecim przez podwykonawców Ubezpieczającego/Ubezpieczonego bez prawa do regresu,
- 11) wyrządzonych osobom trzecim przez podwykonawców Ubezpieczającego/Ubezpieczonego z zachowaniem prawa do regresu,
- 12) wyrządzonych w środkach transportu osób trzecich podczas prac ładunkowych,
- 13) wyrządzonych przez pojazdy nie podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej.

Suma gwarancyjna

§37

1. Suma gwarancyjna wskazana w polisie stanowi górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska na jeden i wszystkie wypadki zaistniałe w okresie ubezpieczenia.
2. Suma gwarancyjna ulega zmniejszeniu po każdej wypłacie odszkodowania aż do jej całkowitego wyczerpania.
3. W przypadku wyczerpania się sumy gwarancyjnej w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie nie jest objęta ochroną odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego zarówno w zakresie podstawowym określonym w §35 ust. 1 jak i rozszerzonym określonym §36 ust. 2.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ ZA SZKODY WYRZĄDZONE NA TERYTORIUM CAŁEGO ŚWIATA Z WYŁĄCZENIEM USA I KANADY

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§38

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego za szkody wyrządzone przez Ubezpieczającego na terytorium całego świata z wyłączeniem szkód na terenie USA i Kanady oraz ich terytoriów zależnych.
2. Warunkiem odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska jest zajście wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia i zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.

Podlimit sumy gwarancyjnej

§39

1. Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez Ubezpieczającego na terytorium całego świata z wyłączeniem szkód na terenie USA i Kanady oraz ich terytoriów zależnych ustalona na jeden i wszystkie wypadki zaistniałe w okresie ubezpieczenia stanowi podlimit sumy gwarancyjnej określonej dla odpowiedzialności cywilnej deliktowej.
2. Wypłata odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez Ubezpieczającego na terytorium całego świata z wyłączeniem szkód na terenie USA i Kanady oraz ich terytoriów zależnych, każdorazowo zmniejsza ten podlimit o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do czasu całkowitego wyczerpania i jednocześnie powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej.
3. W przypadku wyczerpania się podlimitu sumy gwarancyjnej w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie nie jest objęta odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miał w/w podlimit sumy gwarancyjnej.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ KONTRAKTOWEJ

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§40

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest określona przepisami prawa odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego wynikająca z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez osoby objęte ubezpieczeniem za szkody rzeczowe i osobowe wyrządzone w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej wskazanej w umowie ubezpieczenia.

2. Warunkiem odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska jest zajście wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia i zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.
3. SIGNAL IDUNA Polska obejmuje ochroną odpowiedzialność Ubezpieczającego/Ubezpiezonego za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będące następstwem wypadków, które miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyłączenia szczegółowe

§41

1. Z zachowaniem wyłączeń opisanych w §4 ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
  - 1) szkód wyrządzonych na skutek błędów i uchybień przy wykonywaniu czynności zawodowych, do których wykonywania niezbędne jest posiadanie określonych właściwymi przepisami prawa uprawnień zawodowych,
  - 2) roszczeń pokrywanych na podstawie przepisów o gwarancji, rękojmi jak i roszczeń o zwrot kosztów poniesionych na poczet wykonania umów,
  - 3) szkód wynikających z przekroczenia terminów i kosztów ustalonych w umowie,
  - 4) szkód powstałych w wyniku użycia sprzętu lub urządzeń o niewłaściwych parametrach ze względu na wymogi techniczne i technologiczne,
  - 5) szkód wynikłych z braku określonych w kontrakcie właściwości estetycznych przedmiotu kontraktu, w tym również z zastosowania elementów o właściwościach niezgodnych z umową takich jak kształt lub kolor,
2. O ile zakres ochrony nie został poszerzony o indywidualnie uzgodnione ubezpieczenia określone w §3 ust. 2 pkt. 11), 12), 13), 14), 15), 16), ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej kontraktowej nie obejmuje również szkód wynikających ze zobowiązań będących przedmiotem ubezpieczenia na podstawie pozostałych ubezpieczeń stanowiących integralną część OWU.

Podlimit sumy gwarancyjnej

§42

1. Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej kontraktowej ustalona na jeden i wszystkie wypadki zaistniałe w okresie ubezpieczenia stanowi podlimit sumy gwarancyjnej określonej dla odpowiedzialności cywilnej deliktowej.
2. Wypłata odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej kontraktowej, każdorazowo zmniejsza ten podlimit o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do czasu całkowitego wyczerpania i jednocześnie powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej.
3. W przypadku wyczerpania się podlimitu sumy gwarancyjnej w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie nie

jest objęta odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miał w/w podlimit sumy gwarancyjnej.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ ZA PRODUKT

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§43

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest określona przepisami prawa odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego wynikająca z wprowadzenia do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w okresie ubezpieczenia produktu niebezpiecznego, określonego we wniosku-kwestionariuszu o zawarcie umowy ubezpieczenia przez osoby objęte ubezpieczeniem.
2. Warunkiem odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska jest zajście wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia i zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.
3. SIGNAL IDUNA Polska obejmuje ochroną odpowiedzialność Ubezpieczającego za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będące następstwem wypadków, które miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Odpowiedzialność cywilna za produkt dotyczy odpowiedzialności za produkt wprowadzony przez Ubezpieczającego do obrotu lub przez dostarczenie produktu innego niż uzgodniono. Za produkt uważa się wszelkie rzeczy ruchome lub ich części mogące stanowić przedmiot obrotu wraz z wyposażeniem, oprzyrządowaniem i opakowaniem. Produkt jest niebezpieczny, jeżeli mimo użycia go zgodnie z przeznaczeniem lub instrukcją użytkownika nie stwarza osobom lub innym rzeczom takiego bezpieczeństwa, jakiego należy oczekiwać od produktu spełniającego wszystkie warunki i normy obowiązujące przy wprowadzeniu rzeczy do obrotu przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności wprowadzenia jej do obrotu. Wprowadzenie produktu do obrotu oznacza faktyczne przekazanie produktu osobie trzeciej tzn. moment, w którym Ubezpieczający traci możliwość dysponowania rzeczą.
5. Wszystkie szkody będące wynikiem wprowadzenia do obrotu partii (serii) produktów posiadających tę samą wadę lub które można przypisać tej samej przyczynie uważa się za jeden wypadek ubezpieczeniowy niezależnie od liczby poszkodowanych i momentu powstania i przyjmuje się, że miały miejsce w chwili powstania pierwszej szkody.

Wyłączenia szczegółowe

§44

Z zachowaniem wyłączeń opisanych w §4 oraz §41 ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:

- 1) szkód w produkcie wprowadzonym do obrotu, przez osoby objęte ubezpieczeniem oraz z tytułu korzyści jakie po-

- szkodowany mógłby osiągnąć w związku z jego używaniem,
- 2) szkód związanych z wprowadzeniem do obrotu: broni, uzbrojenia, amunicji, pojazdów mechanicznych lub części do pojazdów mechanicznych, statków powietrznych lub części do statków powietrznych jak również elektrycznych lub elektronicznych urządzeń sterujących oraz sprzętu medycznego, materiałów wybuchowych, sztucznych ogni, produktów chemicznych (m. in. barwniki, kosmetyki, produkty pielęgnacyjne, środki do zwalczania szkodników i chwastów, nawozy, insektycydy, środki do dezynfekcji dymem), produktów leczniczych i wyrobów medycznych z włączeniem środków antykoncepcyjnych i szczepionek, produktów tytoniowych, produktów zawierających azbest, betonu, masy betonowej, prefabrykatów do celów konstrukcyjnych,
  - 3) szkód spowodowanych wprowadzeniem do obrotu innego produktu niż opisany we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia,
  - 4) szkód poniesionych przez producenta wyrobu finalnego wskutek wadliwości dostarczonych przez Ubezpieczającego komponentów lub części składowych, powstałych wskutek ich zmieszania lub połączenia z rzeczami uszkodzowanego,
  - 5) szkód poniesionych przez producenta wyrobu finalnego, wskutek wadliwości dostarczonych przez Ubezpieczającego wyrobów poddanych dalszej obróbce przez uszkodzowanego,
  - 6) szkód poniesionych przez użytkownika maszyn lub urządzeń dostarczonych przez Ubezpieczającego na skutek wad rzeczy wyprodukowanych, poddanych obróbce lub przerobionych przy pomocy tych maszyn lub urządzeń,
  - 7) szkód poniesionych przez osoby trzecie wskutek konieczności poniesienia kosztów demontażu wadliwego produktu oraz montażu produktu pozbawionego wad,
  - 8) szkód wyrządzonych przez rzecz nie posiadającą ważnego atestu dopuszczającego ją do obrotu, o ile dany atest jest wymagany zgodnie z przepisami prawnymi obowiązującymi w miejscu i czasie jego wprowadzania do obrotu,
  - 9) roszczeń pokrywanych na podstawie przepisów o gwarancji, rękojmi,
  - 10) szkód wyrządzonych umyślnie, przy czym świadomość wadliwości lub/i szkodliwości wprowadzonego do obrotu produktu lub przekazanej odbiorcy usługi uważa się za równoznaczne z winą umyślną,
  - 11) strat powstałych w wyniku konieczności wycofania produktu z rynku, nawet jeśli produkt spowodował szkodę,
  - 12) szkód, których przyczyną była jawna wada produktu na co producent wyraźnie zwrócił uwagę,
  - 13) szkód wynikłych z wprowadzającej w błąd reklamie lub braku reklamowanych właściwości,
  - 14) szkód powstałych w wyniku uszkodzenia kodu genetycznego,
  - 15) szkód spowodowanych przez produkty genetycznie zmodyfikowane,
  - 16) szkód powstałych w wyniku używania produktu niezgodnie z jego przeznaczeniem lub załączoną instrukcją obsługi

- gi lub innym dokumentem opisującym właściwość produktu oraz sposób jego wykorzystania,
- 17) szkód wyrządzonych przez produkt nie posiadający ważnego atestu (certyfikatu, zezwolenia) dopuszczającego do obrotu, o ile atest (certyfikat, zezwolenie) jest wymagany przez obowiązujące przepisy.

Podlimit sumy gwarancyjnej

§45

1. Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za produkt ustalona na jeden i wszystkie wypadki zaistniałe w okresie ubezpieczenia stanowi podlimit sumy gwarancyjnej określonej dla odpowiedzialności cywilnej deliktowej
2. Wypłata odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za produkt, każdorazowo zmniejsza ten podlimit o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do czasu całkowitego wyczerpania i jednocześnie powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej.
3. W przypadku wyczerpania się podlimitu sumy gwarancyjnej w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie nie jest objęta odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miał w/w podlimit sumy gwarancyjnej.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ NAJEMCY NIERUCHOMOŚCI

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§46

1. Przedmiotem udzielanej ochrony ubezpieczeniowej jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego szkody rzeczowe spowodowane pożarem, eksplozją, wodą wodociągową lub ściekami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miejscu wskazanym w polisie ubezpieczenia będące następstwem czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) lub wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność cywilna kontraktowa) powstałe w budynkach lub pomieszczeniach w tym także urządzeniach do ogrzewania pomieszczeń, z których osoby objęte ubezpieczeniem korzystają na podstawie umowy najmu, dzierżawy leasingu lub innej umowy nienazwanej o podobnym charakterze.
2. Warunkiem odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska jest zajście wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia i zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.
3. SIGNAL IDUNA Polska obejmuje ochroną odpowiedzialność Ubezpieczającego za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będące następstwem wypadków, które miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyłączenia szczegółowe**§47**

1. Z zachowaniem wyłączeń opisanych w §4 oraz §41 ubezpieczenie nie obejmuje roszczeń z tytułu szkód powstałych:
  - 1) w gruntach,
  - 2) wynikłych z normalnego zużycia mienia,
  - 3) powstałych we wszelkiego rodzaju urządzeniach albo instalacjach lub innych rzeczach ruchomych o ile nie stanowią one części składowej nieruchomości, z których ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy,
  - 4) powstałych w następstwie prac budowlano-montażowych lub remontowych.

Podlimit sumy gwarancyjnej**§48**

1. Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej najemcy ustalona na jeden i wszystkie wypadki zaistniałe w okresie ubezpieczenia stanowi podlimit sumy gwarancyjnej określonej dla odpowiedzialności cywilnej deliktowej.
2. Wypłata odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej najemcy, każdorazowo zmniejsza ten podlimit o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do czasu całkowitego wyczerpania i jednocześnie powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej.
3. W przypadku wyczerpania się podlimitu sumy gwarancyjnej w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie nie jest objęta odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miał w/w podlimit sumy gwarancyjnej.

**UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ
NAJEMCY RZECZY RUCHOMYCH****Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia****§49**

1. Przedmiotem udzielanej ochrony ubezpieczeniowej jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego za szkody rzeczowe polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu rzeczy ruchomych należących do osób trzecich, które osoby objęte ubezpieczeniem użytkują na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub innego pokrewnego stosunku prawnego.
2. Warunkiem odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska jest zajście wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia i zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.

3. SIGNAL IDUNA Polska obejmuje ochroną odpowiedzialność Ubezpieczającego za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będące następstwem wypadków, które miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyłączenia szczegółowe**§50**

1. Z zachowaniem wyłączeń opisanych w §4 oraz §41 ubezpieczenie nie obejmuje roszczeń z tytułu szkód:
  - 1) powstałych w pojazdach mechanicznych i rzeczach w nich pozostawionych,
  - 2) powstałych w sprzęcie komputerowym lub elektronicznym,
  - 3) wynikłych ze zużycia rzeczy w trakcie ich użytkowania,
  - 4) powstałych w wyrobach ze szkła, terakoty, wartościach pieniężnych, dziełach sztuki lub dokumentach.

Podlimit sumy gwarancyjnej**§51**

1. Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej najemcy ustalona na jeden i wszystkie wypadki zaistniałe w okresie ubezpieczenia stanowi podlimit sumy gwarancyjnej określonej dla odpowiedzialności cywilnej deliktowej.
2. Wypłata odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej najemcy, każdorazowo zmniejsza ten podlimit o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do czasu całkowitego wyczerpania i jednocześnie powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej.
3. W przypadku wyczerpania się podlimitu sumy gwarancyjnej w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie nie jest objęta odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miał w/w podlimit sumy gwarancyjnej.

**UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ
PRACODAWCY****Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia****§52**

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego za szkody osobowe będące następstwem wypadku przy pracy w rozumieniu ustawy z dn. 30. 10. 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.
2. Warunkiem odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska jest zajście wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia i zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.

3. SIGNAL IDUNA Polska obejmuje ochroną odpowiedzialność Ubezpieczającego za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będące następstwem wypadków, które miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyłączenia szczegółowe

§53

1. Z zachowaniem wyłączeń opisanych w §4 oraz §40 ubezpieczenie nie obejmuje:
  - 1) szkód wynikłych z wypadków mających miejsce przed początkiem okresu ubezpieczenia.
  - 2) roszczeń z tytułu stanów chorobowych (choroby zawodowe).
2. Wysokość odszkodowania pomniejsza się o wysokość świadczeń uzyskanych przez poszkodowanego na podstawie powołanej ustawy lub innych obowiązujących przepisów prawa.

Podlimit sumy gwarancyjnej

§54

1. Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pracodawcy ustalona na jeden i wszystkie wypadki zaistniałe w okresie ubezpieczenia stanowi podlimit sumy gwarancyjnej określonej dla odpowiedzialności cywilnej deliktowej.
2. Wypłata odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pracodawcy, każdorazowo zmniejsza ten podlimit o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do czasu całkowitego wyczerpania i jednocześnie powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej.
3. W przypadku wyczerpania się podlimitu sumy gwarancyjnej w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie nie jest objęta odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miał w/w podlimit sumy gwarancyjnej.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ PRZEDSIĘBIORSTW REMONTOWO-BUDOWLANYCH

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§55

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego za szkody osobowe i rzeczowe będące następstwem czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) lub wynikające z niewykonania albo nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność cywilna kontraktowa) wyrządzone w związku z określoną w umowie ubezpieczenia działalnością budowlaną.

2. Warunkiem odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska jest zajście wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia i zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.
3. SIGNAL IDUNA Polska obejmuje ochroną odpowiedzialność Ubezpieczającego za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będące następstwem wypadków, które miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. W przypadku roszczenia skierowanego do grupy współwykonawców, do której należy Ubezpieczający, odpowiedzialność SIGNAL IDUNA Polska ograniczona jest odpowiednio do procentowego udziału Ubezpieczającego w grupie.

Wyłączenia szczegółowe

§56

1. Z zachowaniem wyłączeń w §4 oraz §41 ubezpieczenie nie obejmuje:
  - 1) szkód wyrządzonych przez samobieżne maszyny budowlane lub dźwigi,
  - 2) szkód wyrządzonych w związku z prowadzeniem prac rozbiórkowych i wyburzeniowych,
  - 3) szkód wyrządzonych przez materiały wybuchowe,
  - 4) szkód wyrządzonych w związku z prowadzeniem prac projektowych,
  - 5) roszczeń wnoszonych przez osoby, których odpowiedzialność cywilna objęta jest ochroną ubezpieczeniową na mocy tej samej umowy ubezpieczenia,
  - 6) szkód wyrządzonych świadomym naruszeniem przepisu prawa albo postanowienia jakiegokolwiek umowy,
  - 7) szkód polegających na uszkodzeniu mienia, budynków i gruntu, spowodowane przez wibrację oraz osunięcie lub osłabienie elementów nośnych, a także uszkodzenie ciała jakiegokolwiek osoby lub uszkodzenie/zniszczenie mienia w wyniku wymienionych szkód,
  - 8) roszczeń związanych z wykonywaniem prac w zakresie budowy i konserwacji dróg, autostrad, mostów tuneli, tam, zapór oraz budowy podwodnej.

Podlimit sumy gwarancyjnej

§57

1. Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorstwa budowlanego ustalona na jeden i wszystkie wypadki zaistniałe w okresie ubezpieczenia stanowi podlimit sumy gwarancyjnej określonej dla odpowiedzialności cywilnej deliktowej.
2. Wypłata odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorstwa budowlanego, każdorazowo zmniejsza ten podlimit o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do czasu całkowitego wyczerpania i jednocześnie powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej.
3. W przypadku wyczerpania się podlimitu sumy gwarancyjnej w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia,

umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie nie jest objęta odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miał w/w podlimit sumy gwarancyjnej.

**UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ
ZA SZKODY POWSTAŁE W MIENIU RUCHOMYM
PODCZAS WYKONYWANIA PRZEZ UBEZPIECZAJĄCEGO
OBRÓBKĘ, NAPRAWY, CZYSZCZENIA
LUB INNYCH USŁUG O PODOBNYM CHARAKTERZE**

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§58

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego za szkody rzeczowe będące następstwem czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) lub wynikające z niewykonania albo nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność cywilna kontraktowa) powstałe w powierzonym mieniu ruchomym podczas wykonywania przez Ubezpieczającego, w ramach działalności gospodarczej objętej ubezpieczeniem, obróbki, naprawy, czyszczenia lub innych usług o podobnym charakterze.
2. Warunkiem odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska jest zajście wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia i zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.
3. SIGNAL IDUNA Polska obejmuje ochroną odpowiedzialność Ubezpieczającego za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będące następstwem wypadków, które miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyłączenia szczegółowe

§59

1. Z zachowaniem wyłączeń opisanych w §4 oraz §41 ubezpieczenie nie obejmuje:
  - 1) szkód polegających na utracie mienia z innych przyczyn niż zniszczenie lub uszkodzenie,
  - 2) szkód wynikłych z normalnego zużycia mienia,
  - 3) szkód powstałych po wydaniu odbiorcy powierzzonego mienia,
  - 4) szkód powstałych w mieniu, z którego ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy,
  - 5) powstałych w mieniu przechowywanym, kontrolowanym lub chronionym przez ubezpieczonego,
  - 6) powstałych w pojazdach mechanicznych oraz ich wyposażeniu i mieniu pozostawionym w tych pojazdach.

Podlimit sumy gwarancyjnej

§60

1. Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody rzeczowe powstałe w powierzonym mieniu ruchomym podczas wykonywania przez Ubezpieczającego, w ramach działalności gospodarczej objętej ubezpieczeniem, obróbki, naprawy, czyszczenia lub innych usług o podobnym charakterze ustalona na jeden i wszystkie wypadki zaistniałe w okresie ubezpieczenia stanowi podlimit sumy gwarancyjnej określonej dla odpowiedzialności cywilnej deliktowej.
2. Wypłata odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody rzeczowe powstałe w powierzonym mieniu ruchomym podczas wykonywania przez Ubezpieczającego, w ramach działalności gospodarczej objętej ubezpieczeniem, obróbki, naprawy, czyszczenia lub innych usług o podobnym charakterze, każdorazowo zmniejsza ten podlimit o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do czasu całkowitego wyczerpania i jednocześnie powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej.
3. W przypadku wyczerpania się podlimitu sumy gwarancyjnej w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie nie jest objęta odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miał w/w podlimit sumy gwarancyjnej.

**UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ
ZA SZKODY POWSTAŁE W RZECZACH ZNAJDUJĄCYCH
SIĘ W PIECZY, POD DOZOREM LUB KONTROLĄ
UBEZPIECZAJĄCEGO/UBEZPIECZONEGO**

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§61

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego za szkody powstałe w rzeczach, znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego, polegające na ich uszkodzeniu, zniszczeniu, lub utracie.
2. Ubezpieczenie obejmuje odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody będące następstwem czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) lub wynikające z niewykonania albo nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność cywilna kontraktowa), o których mowa w pkt. 1.
3. Warunkiem odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska jest zajście wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia i zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.
4. SIGNAL IDUNA Polska obejmuje ochroną odpowiedzialność Ubezpieczającego za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będące następstwem wypadków, które miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

5. W odniesieniu do szkód, o których mowa w pkt. 1 stosuje się franszyzę redukcyjną w wysokości 1.000,00 zł.

Wyłączenia szczegółowe

§62

1. Z zachowaniem wyłączeń opisanych w §4 oraz 41 ubezpieczenie nie obejmuje roszczeń z tytułu szkód:
  - 1) powstałych w mieniu, z którego Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy,
  - 2) polegających na utracie rzeczy ruchomych z innych przyczyn niż zniszczenie lub uszkodzenie,
  - 3) powstałych na skutek normalnego zużycia się lub starzenia mienia w związku z jego eksploatacją,
  - 4) powstałych w pojazdach mechanicznych oraz ich wyposażeniu i mieniu pozostawionym w tych pojazdach,
  - 5) powstałych w powierzonym mieniu ruchomym podczas wykonywania przez Ubezpieczającego, w ramach działalności gospodarczej objętej ubezpieczeniem, obróbki, naprawy, czyszczenia lub innych usług o podobnym charakterze,
  - 6) powstałych w następstwie użycia broni ostrej lub gazowej przez osobę nie mającą pozwolenia na jej posiadanie,
  - 7) polegających na zaginięciu, podmieianie, brakach inwentarzowych mienia, powstałych w związku z: poświadczeniem nieprawdy, podstępem, wymuszeniem, szantażem, przywłaszczeniem, niszczeniem, usuwaniem, ukrywaniem, przerabianiem lub podrabianiem dokumentów lub znaków identyfikacyjnych przez Ubezpieczającego, wprowadzeniem w błąd, lub wykorzystaniu pozostawiania w błędzie,
  - 8) w wartościach pieniężnych.
2. W razie zaginięcia lub kradzieży mienia, Ubezpieczający jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić o zdarzeniu policję pod rygorem ograniczenia lub odmowy przez SIGNAL IDUNA Polska wypłaty odszkodowania.

Podlimit sumy gwarancyjnej

§63

1. Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w rzeczach, znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego ustalona na jeden i wszystkie wypadki zaistniałe w okresie ubezpieczenia stanowi podlimit sumy gwarancyjnej określonej dla odpowiedzialności cywilnej deliktowej.
2. Wypłata odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w rzeczach, znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego, każdorazowo zmniejsza ten podlimit o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do czasu całkowitego wyczerpania i jednocześnie powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej.

3. W przypadku wyczerpania się podlimitu sumy gwarancyjnej w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie nie jest objęta odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miał w/w podlimit sumy gwarancyjnej.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ ZA SZKODY WYRZĄDZONE OSOBOM TRZECIM PRZEZ PODWYKONAWCÓW UBEZPIECZAJĄCEGO/UBEZPIECZONEGO BEZ PRAWA DO REGRESU

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§64

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone przez podwykonawców Ubezpieczającego.
2. Ubezpieczenie obejmuje odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody będące następstwem czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) lub wynikające z niewykonania albo nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność cywilna kontraktowa), o których mowa w pkt. 1.
3. Warunkiem odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska jest zajście wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia i zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.
4. SIGNAL IDUNA Polska obejmuje ochroną odpowiedzialność Ubezpieczającego za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będące następstwem wypadków, które miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Po wypłacie odszkodowania nie przechodzi na SIGNAL IDUNA Polska prawo do regresu w stosunku do podwykonawcy odpowiedzialnego za szkodę.
6. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone tylko przez podwykonawców, z którymi Ubezpieczający zawarł pisemne umowy. Oryginały tych umów przechowywane są przez Ubezpieczającego. W razie powstania szkody SIGNAL IDUNA Polska zastrzega sobie prawo wglądu do umów zawartych między Ubezpieczającym a podwykonawcą. Ponadto osoby te są objęte ubezpieczeniem wyłącznie w zakresie działalności zgłoszonej do ubezpieczenia przez Ubezpieczającego oraz wyłącznie w zakresie szkód wyrządzonych w trakcie wykonywania czynności w imieniu i na rzecz Ubezpieczającego.
7. W odniesieniu do szkód, o których mowa w pkt. 1 stosuje się franszyzę redukcyjną w wysokości 1.000,00 zł.

Wyłączenia szczegółowe

§65

Z zachowaniem wyłączeń opisanych w §4 oraz 41 ochrona ubezpieczeniowa SIGNAL IDUNA Polska nie obejmuje odpowiedzial-

ności cywilnej podwykonawcy względem zlecającego, zlecającego względem podwykonawcy oraz jednego podwykonawcy względem innego podwykonawcy.

Podlimit sumy gwarancyjnej

§66

1. Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez podwykonawców Ubezpieczającego ustalona na jeden i wszystkie wypadki zaistniałe w okresie ubezpieczenia stanowi podlimit sumy gwarancyjnej określonej dla odpowiedzialności cywilnej deliktowej.
2. Wypłata odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez podwykonawców Ubezpieczającego, każdorazowo zmniejsza ten podlimit o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do czasu całkowitego wyczerpania i jednocześnie powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej.
3. W przypadku wyczerpania się podlimitu sumy gwarancyjnej w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie nie jest objęta odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miał w/w podlimit sumy gwarancyjnej.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ ZA SZKODY WYRĄDZONE OSOBOM TRZECIM PRZEZ PODWYKONAWCÓW UBEZPIECZAJĄCEGO/ UBEZPIECZONEGO Z ZACHOWANIEM PRAWA DO REGRESU

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§67

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone przez podwykonawców Ubezpieczającego.
2. Ubezpieczenie obejmuje odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody będące następstwem czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) lub wynikające z niewykonania albo nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność cywilna kontraktowa), o których mowa w pkt. 1.
3. Warunkiem odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska jest zajęcie wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia i zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.
4. SIGNAL IDUNA Polska obejmuje ochroną odpowiedzialność Ubezpieczającego za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będące następstwem wypadków, które miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Po wypłacie odszkodowania przechodzi na SIGNAL IDUNA Polska prawo do regresu w stosunku do podwykonawcy odpowiedzialnego za szkodę.

6. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone tylko przez podwykonawców, z którymi Ubezpieczający zawarł pisemne umowy. Oryginały tych umów przechowywane są przez Ubezpieczonego. W razie powstania szkody SIGNAL IDUNA Polska zastrzega sobie prawo wglądu do umów zawartych między Ubezpieczającym a podwykonawcą. Ponadto osoby te są objęte ubezpieczeniem wyłącznie w zakresie działalności zgłoszonej do ubezpieczenia przez Ubezpieczającego oraz wyłącznie w zakresie szkód wyrządzonych w trakcie wykonywania czynności w imieniu i na rzecz Ubezpieczającego.

Wyłączenia szczegółowe

§68

Z zachowaniem wyłączeń opisanych w §4 oraz 41 ochrona ubezpieczeniowa SIGNAL IDUNA Polska nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej podwykonawcy względem zlecającego, zlecającego względem podwykonawcy oraz jednego podwykonawcy względem innego podwykonawcy.

Podlimit sumy gwarancyjnej

§69

1. Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez podwykonawców Ubezpieczającego ustalona na jeden i wszystkie wypadki zaistniałe w okresie ubezpieczenia stanowi podlimit sumy gwarancyjnej określonej dla odpowiedzialności cywilnej deliktowej.
2. Wypłata odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez podwykonawców Ubezpieczającego, każdorazowo zmniejsza ten podlimit o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do czasu całkowitego wyczerpania i jednocześnie powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej.
3. W przypadku wyczerpania się podlimitu sumy gwarancyjnej w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie nie jest objęta odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miał w/w podlimit sumy gwarancyjnej.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ ZA SZKODY WYRĄDZONE W ŚRODKACH TRANSPORTU OSÓB TRZECICH PODCZAS PRAC ŁADUNKOWYCH

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§70

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego za szkody rzeczowe wyrządzone podczas prac ładunkowych w środkach transportu należących do osób trzecich.

2. Ubezpieczenie obejmuje odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody będące następstwem czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) lub wynikające z niewykonania albo nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność cywilna kontraktowa), o których mowa w pkt. 1.
3. Warunkiem odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska jest zajście wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia i zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.
4. SIGNAL IDUNA Polska obejmuje ochroną odpowiedzialność Ubezpieczającego za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będące następstwem wypadków, które miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
5. W odniesieniu do szkód, o których mowa w pkt. 1 stosuje się franszyzę redukcyjną w wysokości 1.000,00 zł.

Wyłączenia szczegółowe

§71

Z zachowaniem wyłączeń opisanych w §4 oraz 41 ubezpieczenie nie obejmuje roszczeń z tytułu szkód:

- 1) wyrządzonych w ładowanym /lub wyladowywanym mieniu,
- 2) wyrządzonych w kontenerach,
- 3) wyrządzonych w mieniu nie opakowanym lub nienależycie opakowanym.

Podlimit sumy gwarancyjnej

§72

1. Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody rzeczowe za szkody rzeczowe wyrządzone podczas prac ładunkowych w środkach transportu należących do osób trzecich ustalona na jeden i wszystkie wypadki zaistniałe w okresie ubezpieczenia stanowi podlimit sumy gwarancyjnej określonej dla odpowiedzialności cywilnej deliktowej.
2. Wypłata odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody rzeczowe za szkody rzeczowe wyrządzone podczas prac ładunkowych w środkach transportu należących do osób trzecich, każdorazowo zmniejsza ten podlimit o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do czasu całkowitego wyczerpania i jednocześnie powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej.
3. W przypadku wyczerpania się podlimitu sumy gwarancyjnej w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie nie jest objęta odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miał w/w podlimit sumy gwarancyjnej.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ ZA SZKODY WYRZĄDZONE PRZEZ POJAZDY NIE PODLEGAJĄCE OBOWIĄZKOWEMU UBEZPIECZENIU ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia

§73

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego za szkody wyrządzone przez pojazdy nie podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej.
2. Ubezpieczenie obejmuje odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody będące następstwem czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) lub wynikające z niewykonania albo nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność cywilna kontraktowa), o których mowa w pkt. 1.
3. Warunkiem odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska jest zajście wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia i zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.
4. SIGNAL IDUNA Polska obejmuje ochroną odpowiedzialność Ubezpieczającego za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będące następstwem wypadków, które miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyłączenia szczegółowe

§74

Ubezpieczenie nie obejmuje szkód wyrządzonych przez kierującego pojazdem, nie posiadającego stosownych uprawnień do jego prowadzenia, chyba że Ubezpieczający nie wiedział, że osoba którą upoważnił do prowadzenia pojazdu nie posiada takich uprawnień, lub pojazd prowadziła osoba nie upoważniona do tego przez Ubezpieczającego.

Podlimit sumy gwarancyjnej

§75

1. Suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez pojazdy nie podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej ustalona na jeden i wszystkie wypadki zaistniałe w okresie ubezpieczenia stanowi podlimit sumy gwarancyjnej określonej dla odpowiedzialności cywilnej deliktowej.
2. Wypłata odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez pojazdy nie podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej, każdorazowo zmniejsza ten podlimit o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do czasu całkowitego wyczerpania i jednocześnie powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej.

3. W przypadku wyczerpania się podlimitu sumy gwarancyjnej w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, umowa nie rozwiązuje się automatycznie, a jedynie nie jest objęta odpowiedzialnością cywilną Ubezpieczającego z tytułu roszczeń, do których zastosowanie miał w/w podlimit sumy gwarancyjnej.

ROZDZIAŁ III

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA I CZAS JEJ TRWANIA

§76

1. Umowa ubezpieczenia zostaje zawarta na podstawie wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, sporządzonego w formie pisemnej.
2. Wniosek powinien zawierać, co najmniej następujące dane:
  - 1) nazwę i adres Ubezpieczającego,
  - 2) miejsce ubezpieczenia,
  - 3) przedmiot ubezpieczenia,
  - 4) zakres ubezpieczenia,
  - 5) sumę ubezpieczenia i sposób jej ustalenia,
  - 6) okres ubezpieczenia,
  - 7) liczbę i wielkość szkód w okresie żądanym w zapytaniu Ubezpieczyciela lecz nie krótszym niż z ostatnich trzech lat,
  - 8) numer Regon lub NIP,
  - 9) informacje o zabezpieczeniach przeciwpożarowych i przeciwkradzieżowych,
  - 10) inne znane Ubezpieczającemu okoliczności, które są istotne dla właściwej oceny przyjęcia ryzyka przez SIGNAL IDUNA Polska.
3. SIGNAL IDUNA Polska może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z umową lub od indywidualnej oceny ryzyka dokonanej przez upoważnionego przez siebie przedstawiciela lub inny podmiot wyspecjalizowany w zakresie oceny ryzyka.
4. W przypadku, gdy Ubezpieczający rozlicza się z podatku dochodowego w formie karty podatkowej, dodatkowo do wniosku-kwestionariusza o zawarcie umowy ubezpieczenia musi zostać załączony wykaz mienia zawierający: nazwę przedmiotu ubezpieczenia, rok nabycia, rodzaj dokumentu stwierdzającego jego nabycie oraz sumę ubezpieczenia określoną dla poszczególnych pozycji wykazu.
5. Umowę uważa się za zawartą z chwilą doręczenia dokumentu ubezpieczenia (polisy) Ubezpieczającemu.
6. Jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę SIGNAL IDUNA Polska doręcza Ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść Ubezpieczającego od treści złożonej oferty, SIGNAL IDUNA Polska obowiązana jest zwrócić Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego doku-

mentu, wyznaczając mu co najmniej 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa jest zawarta zgodnie z warunkami oferty.

7. W przypadku braku sprzeciwu umowa dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie wyznaczonego terminu złożenia sprzeciwu.

§77

1. Umowa ubezpieczenia zostaje zawarta na okres jednego roku, chyba że strony umówią się inaczej.
2. Za początek okresu ubezpieczenia uważa się datę uzgodnioną przez strony umowy.
3. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność SIGNAL IDUNA Polska rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zaplaceniu składki lub jej pierwszej raty.
4. Jeżeli SIGNAL IDUNA Polska ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie zostanie zapłacona w terminie, SIGNAL IDUNA Polska może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiła odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy, odpowiedzialność SIGNAL IDUNA Polska wygasa z końcem okresu, za który przypadała niezapłacona składka. Odstąpienie od umowy nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim SIGNAL IDUNA Polska Udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
5. W razie opłacenia składki w ratach, niezapłacenie kolejnej raty składki w wyznaczonym terminie powoduje ustanie odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska, pod warunkiem, iż SIGNAL IDUNA Polska po upływie terminu płatności składki wezwała Ubezpieczającego do zapłaty zaległej składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
6. Jeżeli zapłata składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za zapłatę uważa się chwilę złożenia zlecenia zapłaty w banku lub urzędzie pocztowym na właściwy rachunek SIGNAL IDUNA Polska pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowała się wystarczająca ilość środków. W odmiennym przypadku za zapłatę uważa się chwilę, w której składka lub jej rata w pełnej wysokości znalazła się na rachunku SIGNAL IDUNA Polska w taki sposób, że mogła ona nią dysponować.
7. Ochrona ubezpieczeniowa SIGNAL IDUNA Polska wobec danego Ubezpieczonego wygasa:
  - 1) z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki umowa ubezpieczenia została zawarta,
  - 2) z chwilą wyczerpania się wszystkich sum ubezpieczenia, chyba że nastąpi ich podwyższenie,
  - 3) z dniem rozwiązania umowy ubezpieczenia na skutek odstąpienia od umowy przez jedną ze stron.

§78

1. Jeżeli umowę zawarto na okres dłuższy niż 6 miesięcy Ubezpieczający może odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia. Odstąpienie od umowy nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku zapłaty składki za okres, w którym SIGNAL IDUNA Polska udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
2. W przypadku wygaśnięcia stosunku ubezpieczenia przed upływem okresu na jaki została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej. Jednakże ubezpieczającemu nie przysługuje zwrot składki w przypadku gdy wygaśnięcie stosunku ubezpieczenia nastąpiło na skutek wyczerpania się w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia sumy ubezpieczenia, gwarancyjnej, lub jej podlimitu.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§79

1. Składkę ubezpieczeniową oblicza się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy.
2. Składka może zostać obniżona w przypadku:
  - 1) zainstalowania w miejscu ubezpieczenia dodatkowych zabezpieczeń przeciwpożarowych, wymienionych w tabeli nr 2 taryfy składek,
  - 2) zainstalowania w miejscu ubezpieczenia dodatkowych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, wymienionych w tabeli nr 2 taryfy składek,
  - 3) podwyższenia przez Ubezpieczającego wysokości franszyzy redukcyjnej,
  - 4) bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia,
  - 5) kontynuacji ubezpieczenia w SIGNAL IDUNA Polska,
  - 6) wykupienia więcej niż 5-ciu ryzyk,
  - 7) członkostwa Ubezpieczającego w: Izbie, Cechu Rzemiosła lub Zrzeszeniu Handlu i Usług,
  - 8) krótszego niż 12-miesięcznego okresu ubezpieczenia,
  - 9) indywidualnej oceny ryzyka.
3. Składka może zostać podwyższona w przypadku:
  - 1) zastosowania elementów palnych w konstrukcji budynków i budowli,
  - 2) ratalnej płatności składki,
  - 3) zmiany franszyzy redukcyjnej na integralną,
  - 4) wykup fransyz,
  - 5) szkodowego przebiegu ubezpieczenia,
  - 6) indywidualnej oceny ryzyka.
4. SIGNAL IDUNA Polska może w uzasadnionych przypadkach, takich jak: rodzaj prowadzonej działalności, środki zabezpieczenia mienia, zgłoszone szkody, ustalić składkę ubezpieczenia na podstawie indywidualnej oceny ryzyka ubezpieczeniowego.
5. Składka płatna jest jednorazowo w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia, jednakże na wniosek Ubezpieczającego składka może zostać rozłożona na 2 lub 4 raty pod warunkiem, że składka do zapłaty wynosi co najmniej 200 zł. Terminy płatności kolejnych rat i ich wysokość określa się w umowie ubezpieczenia.

6. Obowiązek zapłaty składki obciąża Ubezpieczającego.
7. Składka nie podlega indeksacji.
8. W przypadku doubezpieczenia, składkę należną oblicza się proporcjonalnie do czasu trwania ochrony, dzieląc składkę roczną przez 360 i mnożąc przez liczbę dni faktycznej ochrony.
9. Składka minimalna z umowy za roczny okres ubezpieczenia, niezależnie od ilości wykupionych ryzyk, sumy ubezpieczenia/gwarancyjnej oraz zastosowanych zniżek wynosi 100 zł.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON

§80

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości SIGNAL IDUNA Polska wszystkie znane sobie okoliczności, o które SIGNAL IDUNA Polska zapytywała we wniosku, formularzu oferty lub przed zawarciem umowy w innych pismach. Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez SIGNAL IDUNA Polska umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek obowiązki określone powyżej spoczywają zarówno na Ubezpieczającym jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
2. Jeżeli Ubezpieczający z winy umyślnej zataił lub podał we wniosku ubezpieczeniowym informacje niezgodne z prawdą, SIGNAL IDUNA Polska nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z tych okoliczności.
3. W okresie ubezpieczenia Ubezpieczający jest zobowiązany zgłaszać Ubezpieczycielowi zmiany okoliczności, o które zapytywał w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy w innych pismach niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości, zwłaszcza w przypadku, gdy nastąpi zmiana okoliczności, o które pytano we wniosku.
4. Jeżeli Ubezpieczający z winy umyślnej zataił fakt zwiększenia ryzyka, o którym mowa w ust. 3 SIGNAL IDUNA Polska nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z tych okoliczności.
5. Ubezpieczający ma obowiązek poinformowania Ubezpieczonego, iż zawarł umowę ubezpieczenia na jego rachunek.
6. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę okoliczności wypadku, każda ze stron może żądać zmiany wysokości składki poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
7. Ubezpieczający zobowiązany jest przestrzegać przepisów o ochronie przeciwpożarowej, o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywaniu dozoru technicznego nad tymi urządzeniami, a także stosować się do wymogów zawartych w umowie ubezpieczenia.

8. Ponadto obowiązkiem Ubezpieczającego jest:
  - 1) utrzymanie instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej w odpowiednim stanie technicznym,
  - 2) zapewnienie w miejscu ubezpieczenia pełnej drożności przewodów kanalizacyjnych oraz zamontowanie odpowiednich urządzeń, które zapobiegają wlewaniu się wody lub ścieków do wnętrza ubezpieczonego budynku/lokalu,
  - 3) zapewnienie w sezonie grzewczym należytego ogrzewania budynku/lokalu. Jeśli utrzymanie odpowiedniej temperatury w użytkowanym budynku/ lokalu okazałoby się niemożliwe, to należy zakręcić zawory i spuścić wodę z rur.
9. Jeżeli Ubezpieczający z powodu winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił któregośkolwiek z obowiązków, o których mowa w ust. 7-8, SIGNAL IDUNA Polska może odpowiednio zmniejszyć świadczenie jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku ubezpieczeniowego.
10. Ubezpieczający obowiązany jest do usunięcia zagrożeń wskazanych przez SIGNAL IDUNA Polska. Jeżeli Ubezpieczający nie wykonał powyższego obowiązku w terminie wskazanym przez SIGNAL IDUNA Polska, Ubezpieczyciel zwolniony jest z odpowiedzialności za szkody powstałe po wyznaczonym terminie, chyba że niewykonanie obowiązku nie miało wpływu na powstanie lub rozmiar szkody.
11. W razie zajścia wypadku objętego zakresem ubezpieczenia Ubezpieczający obowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, uwzględniając przy tym zalecenia SIGNAL IDUNA Polska, o ile zezwalają na to okoliczności.
12. Niezależnie od obowiązku, o którym mowa w ust. 11 Ubezpieczający jest obowiązany:
  - 1) niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od daty powstania szkody lub uzyskania o niej wiadomości zawiadomić o tym fakcie SIGNAL IDUNA Polska,
  - 2) niezwłocznie powiadomić miejscową jednostkę policji o każdej szkodzie, która mogła powstać w wyniku przestępstwa,
  - 3) pozostawić bez zmian miejsce szkody do czasu przybycia przedstawiciela SIGNAL IDUNA Polska, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia szkody; SIGNAL IDUNA Polska nie może powoływać się na to postanowienie, jeżeli nie rozpoczęła likwidacji szkody w ciągu 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie,
  - 4) umożliwić SIGNAL IDUNA Polska dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielić w tym celu pomocy i wyjaśnień, a w szczególności udostępnić pełną dokumentację księgową ubezpieczonego mienia,
  - 5) przedłożyć SIGNAL IDUNA Polska rachunek poniesionych strat, wraz z dokumentami potwierdzającymi tą stratę.
13. Jeżeli Ubezpieczający lub osoba za którą ponosi odpowiedzialność z powodu winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił któregośkolwiek z obowiązków, o których mowa w ust. 11, SIGNAL IDUNA Polska może odpowiednio zmniejszyć świadczenie jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku ubezpieczeniowego.
14. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 12, SIGNAL IDUNA Polska może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
15. W przypadku wszczęcia dochodzenia, śledztwa lub wydania nakazu karnego lub nakazu zapłaty w związku z wypadkiem ubezpieczeniowym, Ubezpieczający winien niezwłocznie powiadomić SIGNAL IDUNA Polska o tym fakcie, nawet gdy zgłosił już sam wypadek ubezpieczeniowy.
16. W przypadku wytoczenia powództwa przeciw Ubezpieczającemu, w związku z ponoszoną przez niego odpowiedzialnością cywilną objętą ochroną ubezpieczeniową, winien on również niezwłocznie zgłosić ten fakt SIGNAL IDUNA Polska.
17. Jeżeli dojdzie do procesu sądowego w sprawie roszczenia z tytułu odpowiedzialności cywilnej, Ubezpieczający winien umożliwić SIGNAL IDUNA Polska wzięcie udziału w procesie, osobie wskazanej przez SIGNAL IDUNA Polska udzielić wszelkich wyjaśnień uznanych przez nią lub SIGNAL IDUNA Polska za niezbędne. Powyższe nie zwalnia jednak Ubezpieczającego z obowiązku wnoszenia w terminie sprzeciwu lub właściwych środków odwoławczych od orzeczeń, nakazów zapłaty lub decyzji administracyjnych w sprawie odszkodowań.
18. Bez uprzedniej zgody SIGNAL IDUNA Polska, Ubezpieczający nie jest uprawniony do uznawania ani zaspokajania roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej w całości, części lub na zasadzie ugody z poszkodowanym. W przypadku naruszenia tego postanowienia SIGNAL IDUNA Polska jest zwolniona z obowiązku świadczenia.
19. SIGNAL IDUNA Polska jest upoważniona do składania w imieniu Ubezpieczającego wszelkich oświadczeń, które uzna za konieczne w celu zmniejszenia lub odparcia roszczenia.
20. Jeżeli w następstwie wypadku ubezpieczeniowego dojdzie do sporu prawnego w kwestii roszczenia pomiędzy Ubezpieczającym, a poszkodowanym lub jego następcami prawnymi, SIGNAL IDUNA Polska wskaże osobę, która na podstawie udzielonego przez Ubezpieczającego pełnomocnictwa prowadzi spór prawny w jego imieniu, na koszt SIGNAL IDUNA Polska.
21. Jeżeli z tytułu zaistniałej szkody istnieją przesłanki do uwolnienia się Ubezpieczającego od odpowiedzialności cywilnej w całości lub części, to powyższe dotyczy również SIGNAL IDUNA Polska.
22. Bez pisemnej zgody SIGNAL IDUNA Polska nie można dokonywać cesji roszczeń z tytułu ubezpieczenia przed ich ostatecznym ustaleniem.

§81

1. SIGNAL IDUNA Polska jest obowiązana:
  - 1) doręczyć Ubezpieczającemu tekst OWU przed zawarciem umowy ubezpieczenia,
  - 2) wydać Ubezpieczającemu polisę, tymczasowe zaświadczenie bądź inny dokument ubezpieczenia,
  - 3) udzielić Ubezpieczającemu informacji o sposobie i trybie rozpatrywania skarg i zażaleń oraz o organie właściwym do ich rozpatrzenia,
  - 4) udostępnić Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu lub Uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacje i dokumenty, które miały wpływ na ustalenie odpowiedzialności i wysokości odszkodowania,
  - 5) przedstawić Ubezpieczającemu, w formie pisemnej pod rygorem nieważności, różnice między postanowieniami umowy, a ogólnymi warunkami. Zapis nie ma zastosowania w przypadku umów zawieranych w drodze negocjacji.
2. Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony z umowy ubezpieczenia mają prawo wglądu do akt szkodowych i sporządzania na swój koszt odpisów lub kserokopii dokumentów.

USTALENIE ROZMIARU SZKODY, WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA/ŚWIADCZENIA W UBEZPIECZENIU MIENIA ORAZ ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

§82

1. Wysokość szkody dla poszczególnych kategorii ubezpieczonego mienia określa się w granicach zadeklarowanych przez Ubezpieczającego sum ubezpieczenia i przyjętych przez SIGNAL IDUNA Polska limitów odpowiedzialności, na podstawie ich wartości z dnia ustalenia odszkodowania:
  - 1) **dla budynków, lokali (łącznie ze stałymi elementami wykończeniowymi) oraz budowli** - jako wartość odpowiadającą kosztom odbudowy lub remontu w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów oraz standardu wykończenia, powiększoną o koszty zwykłego transportu i montażu; potwierdzoną rachunkiem wykonawcy, firm wykonujących transporty lub kalkulacją Ubezpieczającego, ale nie większych niż wartość powyższych kosztów wyliczonych na podstawie Katalogu Nakładów Rzeczowych (KNR) oraz cennika Sekocenbud:
    - a) przy ubezpieczeniu według wartości odtworzeniowej (nowej) - dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego nie przekracza 50% w pełnej wysokości wyżej wymienionych kosztów; w przeciwnym przypadku - do wartości rzeczywistej,
    - b) przy ubezpieczeniu według wartości księgowej brutto - w pełnej wartości,
    - c) przy ubezpieczeniu według wartości rzeczywistej - z potrąceniem stopnia zużycia technicznego.
  - 2) **dla maszyn, urządzeń i wyposażenia** - jako wartość odpowiadającą cenie zakupu, naprawy bądź kosztów wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, typu lub o tych samych lub możliwie najbardziej zbliżonych parametrach, powiększoną o koszty zwykłego transportu lub montażu, potwierdzoną rachunkiem zakupu, naprawy, firm wykonujących transporty lub kalkulacją Ubezpieczającego:
    - a) przy ubezpieczeniu według wartości odtworzeniowej (nowej) - dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego nie przekracza 50% w pełnej wysokości wyżej wymienionych kosztów; w przeciwnym przypadku - do wartości rzeczywistej,
    - b) przy ubezpieczeniu według wartości księgowej brutto - w pełnej wartości,
    - c) przy ubezpieczeniu według wartości rzeczywistej - z potrąceniem stopnia zużycia technicznego.
  - 3) **dla rzeczowych aktywów obrotowych** - jako cenę ich zakupu lub kosztów wytworzenia przez Ubezpieczającego,
  - 4) **dla środków trwałych niskocennych** - jako cenę zakupu bądź kosztów wytworzenia utraconego lub naprawy uszkodzonego przedmiotu,
  - 5) **dla nakładów inwestycyjnych** - jako wartość kosztów odbudowy lub remontu w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów, powiększoną o koszty zwykłego transportu lub montażu, potwierdzoną rachunkiem zakupu, naprawy, firm wykonujących transporty lub kalkulacją Ubezpieczającego, ale nie większych niż wartość powyższych kosztów wyliczonych na podstawie Katalogu Nakładów Rzeczowych (KNR) oraz cennika Sekocenbud:
    - a) przy ubezpieczeniu według wartości odtworzeniowej (nowej) - dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego nie przekracza 50% w pełnej wysokości wyżej wymienionych kosztów; w przeciwnym przypadku - do wartości rzeczywistej,
    - b) przy ubezpieczeniu według wartości księgowej brutto - w pełnej wartości,
    - c) przy ubezpieczeniu według wartości rzeczywistej - z potrąceniem stopnia zużycia technicznego.
  - 6) **dla wartości pieniężnych** - jako wartość nominalną (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote według średniego kursu NBP, obowiązującego w dniu ustalenia wysokości odszkodowania), zaś dla pozostałych wartości pieniężnych jako cena sprzedaży netto, tj. bez marży i prowizji,
  - 7) **dla rzeczy osobistych pracowników** - jako wartość rzeczywistą lub kosztów naprawy, do wysokości kwoty odpowiadającej na jednego pracownika, o której mowa w, o której mowa w§8 ust. 3 pkt. 3),
  - 8) **dla mienia osób trzecich** - jako wartość kosztów naprawy uszkodzonych przedmiotów, a w przypadku ich zniszczenia lub utraty - według wartości rzeczywistej mienia, nie więcej jednak niż w wartości oznaczonej w dowodzie przyjęcia,

- 9) **dla szyb i przedmiotów od stłuczenia** - jako wartość przedmiotów tego samego rodzaju, gatunku, materiału i wymiarów, według kosztów zakupu lub naprawy, udokumentowanych rachunkiem, z uwzględnieniem zakresu rzeczywistych uszkodzeń według cen w dniu ustalenia wysokości odszkodowania,
- 10) **dla podwyższonych kosztów prowadzenia działalności** - jako wysokość zwiększonych kosztów prowadzenia działalności faktycznie poniesionych przez Ubezpieczającego na podstawie przedstawionych rachunków.
2. Dla potrzeb określenia górnej granicy odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska, wszystkie szkody będące wynikiem tego samego zdarzenia, bezpośrednio powodującego szkodę, uważa się za powstałe w wyniku jednego zdarzenia.
3. Wysokość szkody zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być wykorzystane do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
4. Przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się:
  - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej lub pamiątkowej,
  - 2) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą,
  - 3) kosztów innowacji i ulepszeń,
  - 4) podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że suma ubezpieczenia została ustalona w wysokości uwzględniającej podatek od towarów i usług, wtedy wysokość szkody będzie uwzględniać ten podatek, natomiast jeśli suma ubezpieczenia została ustalona w wysokości nie obejmującej podatku od towarów i usług, wysokość szkody także nie będzie go uwzględniała.
5. W granicach sumy ubezpieczenia odszkodowanie obejmuje ponadto koszty, o których mowa w §3 ust. 3.
6. Po wypłacie odszkodowania/świadczenia suma ubezpieczenia/gwarancyjna określona w umowie ubezpieczenia dla danej kategorii mienia/zdarzenia losowego objętego ubezpieczeniem ulega obniżeniu o wypłaconą kwotę, przy czym wypłata odszkodowań o łącznej wartości równej sumie ubezpieczenia danej kategorii mienia/zdarzenia losowego objętego ubezpieczeniem powoduje zakończenie odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska w stosunku do tej kategorii mienia/zdarzenia losowego, z zastrzeżeniem postanowienia ust. 9.
7. Jeżeli po zawarciu umowy wartość ubezpieczonego mienia uległa zmniejszeniu, Ubezpieczający może żądać odpowiedniego zmniejszenia sumy ubezpieczenia. Zmniejszenia sumy ubezpieczenia może także z tej samej przyczyny dokonać jednostronnie SIGNAL IDUNA Polska, zawiadamiając o tym jednocześnie Ubezpieczającego.
8. Zmniejszenie sumy ubezpieczenia pociąga za sobą odpowiednie zmniejszenie składki począwszy od dnia pierwszego tego miesiąca, w którym Ubezpieczający zażądał zmniejszenia sumy ubezpieczenia lub w którym SIGNAL IDUNA Polska zawiadomiła Ubezpieczającego o jednostronnym zmniejszeniu tej sumy.

9. Ubezpieczający za zgodą SIGNAL IDUNA Polska, może podwyższyć sumę ubezpieczenia do poprzedniej wysokości poprzez proporcjonalną dopłatę składki za czas od daty wypłaty odszkodowania do końca okresu ubezpieczenia.

§83

1. Jeżeli SIGNAL IDUNA Polska udzieliła zniżki w składce z tytułu zastosowania dodatkowych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych wymienionych w tabeli nr 2 taryfy składek, w przypadku ich niezadziałania w czasie dokonywania kradzieży z włamaniem, SIGNAL IDUNA Polska dokona obniżenia ustalonego zgodnie z §82 odszkodowania proporcjonalnie do udzielonej zniżki w składce.
2. W przypadku, gdy w dniu wystąpienia szkody zadeklarowana przez Ubezpieczającego suma ubezpieczenia poszczególnych kategorii mienia była niższa od ich wartości, to SIGNAL IDUNA Polska ustali odszkodowanie w takiej proporcji do wysokości całej szkody, w jakiej zadeklarowana suma ubezpieczenia pozostaje do wartości mienia w dniu powstania szkody. Zasada proporcji jest stosowana, jeżeli niedoubezpieczenie przekracza 20% zadeklarowanej sumy ubezpieczenia. Poprawność zadeklarowanych sum ubezpieczenia jest weryfikowana dla poszczególnych kategorii ubezpieczonego mienia oddzielnie.
3. Wspomnianej w ust. 2 zasady proporcji nie stosuje się:
  - 1) w odniesieniu do ubezpieczenia w systemie na pierwsze ryzyko,
  - 2) kosztów wymienionych w §3 ust. 3,
  - 3) gdy wysokość szkody nie przekracza 20% sumy ubezpieczenia.
4. Ustalenie sum ubezpieczenia powyżej wartości poszczególnych kategorii ubezpieczonego mienia nie ma wpływu na wysokość odszkodowania, ponieważ SIGNAL IDUNA Polska odpowiada tylko do wysokości faktycznie poniesionej szkody.
5. Od ostatecznej wartości wyliczonego odszkodowania, zgodnie z zasadami §82 oraz §83 ust. 1-4 potrąca się franszyzę redukcyjną w wysokości 200 zł. Dla ubezpieczenia szyb i innych przedmiotów od stłuczenia lub pęknięcia franszyza redukcyjna wynosi 100 zł. Franszyza redukcyjna nie ma zastosowania do szkód osobowych w ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej.

POSTĘPOWANIE W SPRAWIE ROSZCZEŃ UBEZPIECZENIOWYCH

§84

1. Ubezpieczający obowiązany jest dostarczyć SIGNAL IDUNA Polska dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania sporządzone na własny koszt.
2. SIGNAL IDUNA Polska zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez Ubezpieczającego rachunków, kosztorysów i innych dokumentów związanych z ustaleniem rozmiaru szkody.

§85

1. SIGNAL IDUNA Polska ma prawo wyznaczenia na własny koszt niezależnego eksperta w celu określenia przyczyny, rozmiaru szkody należnego odszkodowania oraz w celu udzielenia Ubezpieczającemu instrukcji i wskazówek dotyczących postępowania zmierzającego do złagodzenia skutków wypadku lub zminimalizowania rozmiarów szkody.
2. Ubezpieczający jest zobowiązany dostarczyć do SIGNAL IDUNA Polska lub wyznaczonemu przez nie ekspertowi wszelkie dokumenty, które SIGNAL IDUNA Polska lub wyznaczony ekspert uważa za niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.

§86

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, SIGNAL IDUNA Polska w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia poinformuje o tym Ubezpieczającego oraz przeprowadzi postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania/świadczenia a także poinformuje Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia - pisemnie lub drogą elektroniczną, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odszkodowania/świadczenia.
2. SIGNAL IDUNA Polska obowiązana jest do wypłaty odszkodowania/świadczenia w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
3. Jeżeli w terminie określonym w ust. 2 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska, albo wysokości odszkodowania/świadczenia okazało się niemożliwe, odszkodowanie/świadczenie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania/świadczenia SIGNAL IDUNA Polska wypłaca w terminie określonym w ust. 2.
4. Jeżeli SIGNAL IDUNA Polska w terminach określonych w ust. 2 i 3 nie wypłaci odszkodowania/świadczenia zobowiązane jest do pisemnego zawiadomienia osoby zgłaszającej roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części a także do wypłacenia bezspornej części odszkodowania/świadczenia.
5. Jeżeli odszkodowanie/świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określone w zgłoszonym roszczeniu, SIGNAL IDUNA Polska poinformuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem w terminach, o których mowa w ust. 2 i 3, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania/świadczenia, która zawierać będzie pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
6. Na żądanie Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia SIGNAL IDUNA Polska udostępni posiadane przez siebie informacje związane ze zdarzeniem będące podstawą ustalenia odpo-

wiedzialności SIGNAL IDUNA Polska oraz ustalenia okoliczności zdarzenia losowego jak również wysokości odszkodowania/świadczenia.

7. W przypadku szkody, która wymaga sporządzenia ekspertyzy rzeczoznawców SIGNAL IDUNA Polska wypłaca odszkodowanie w terminie 14 dni od otrzymania końcowego raportu rzeczoznawców lub równoznacznych dowodów na zaistnienie szkody i potwierdzających jej wysokość.
8. Jeżeli w sprawie powstałej szkody zostało wdrożone postępowanie karne, którego wynik może mieć istotne znaczenie dla ustalenia odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska lub wysokości odszkodowania, bezsporną część odszkodowania wypłaca się w terminie określonym w ust. 2, natomiast pozostała część odszkodowania jest wypłacana w terminie 14 dni po uzyskaniu przez SIGNAL IDUNA Polska informacji o wynikach postępowania przygotowawczego lub uprawomocnieniu się orzeczenia sądowego.
9. SIGNAL IDUNA Polska wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu wyjaśniającym, zawartym z Ubezpieczającym, Ubezpieczonym lub osobą uprawnioną, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

§87

1. Jeżeli uprawniony do wystąpienia z roszczeniem nie zgadza się z ustaleniami SIGNAL IDUNA Polska co do odmowy zaspokojenia roszczenia albo co do wysokości odszkodowania/świadczenia, może w ciągu 30 dni zgłosić na piśmie - za pośrednictwem oddziału SIGNAL IDUNA Polska - wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy (odwołanie) przez Zarząd SIGNAL IDUNA Polska. Nie pozbawia to uprawnionego dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
2. Odwołania są rozpatrywane w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania.

§88

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przez SIGNAL IDUNA Polska roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na SIGNAL IDUNA Polska, do wysokości wypłaconego odszkodowania. Przy czym nie przechodzą na ubezpieczyciela roszczenia ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
2. Jeżeli SIGNAL IDUNA Polska pokryła tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje pierwszeństwo zaspokojenia pozostałej części roszczeń przed roszczeniem SIGNAL IDUNA Polska.
3. Jeżeli Ubezpieczający bez zgody SIGNAL IDUNA Polska zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, SIGNAL IDUNA Polska może odmówić wypłaty odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po

wypłaceniu odszkodowania SIGNAL IDUNA Polska może zażądać od Ubezpieczającego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

§89

1. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej Ubezpieczycieli i na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między Ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stopniu, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
2. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o jakich mowa w ust. 1, uzgodniono, że suma wypłacona przez Ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość szkody Ubezpieczający może żądać tylko od tego Ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między Ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu o którym mowa suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczeniowej.

§90

1. Skargi i zażalenia związane z wykonywaniem niniejszej umowy ubezpieczenia rozpatrywane są przez Zarząd SIGNAL IDUNA Polska.
2. Skargi i zażalenia należy wносить na piśmie i powinny zawierać w szczególności:
  - 1) imię i nazwisko, adres i telefon osoby wnoszącej skargę lub zażalenie,
  - 2) numer polisy i ewentualnie szkody oraz nazwę Ubezpieczającego,
  - 3) opis sytuacji, której dotyczy skarga lub zażalenie,
  - 4) uzasadnienie żądania z przytoczeniem ewentualnych dowodów.
3. Skargi i zażalenia są rozpatrywane w ciągu 30 dni od dnia ich otrzymania a o sposobie ich rozpatrzenia osoba, która je złożyła jest informowana niezwłocznie po rozpatrzeniu.
4. Skargi i zażalenia mogą być również kierowane do Rzecznika Ubezpieczonych oraz innych uprawnionych organów na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
5. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

STOSOWANE W UMOWIE UBEZPIECZENIA KLAUZULE DODATKOWE

§91

1. Na wniosek Ubezpieczającego, za dodatkową opłatą składki, zakres ochrony ubezpieczeniowej może być rozszerzony o niżej wymienione klauzule dodatkowe:
  - 1) Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego (klauzula 01),
  - 2) Ubezpieczenie pośredniego uderzenia pioruna (klauzula 05) - do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych,
  - 3) Automatycznego pokrycia (klauzula 07) - do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenia maszyn, urządzeń elektrycznych i elektronicznych od szkód elektrycznych,
  - 4) Miejsca ubezpieczenia (klauzula 08) - do ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych, mienia od kradzieży z włamaniem i rozboju, maszyn, urządzeń elektrycznych i elektronicznych od szkód elektrycznych,
  - 5) Przeniesienia (klauzula 10) - do ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych, mienia od kradzieży z włamaniem i rozboju, maszyn, urządzeń elektrycznych i elektronicznych od szkód elektrycznych,
  - 6) VAT (klauzula 11) - do ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych, mienia od kradzieży z włamaniem i rozboju, maszyn, urządzeń elektrycznych i elektronicznych od szkód elektrycznych,
  - 7) Ubezpieczenie ryzyka przewrócenia się drzew lub budowli (klauzula 12) - do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych,
  - 8) Rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej o szkody powstałe w budynkach i budowlach w trakcie budowy, przebudowy, remontu lub modernizacji (klauzula 13) - do ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych,
  - 9) Wyłączenie z zakresu ubezpieczenia ryzyka powodzi do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych.
2. W przypadku wykupienia przez Ubezpieczającego którejkolwiek z klauzul, znajduje ona automatycznie zastosowanie do wszystkich rodzajów ubezpieczeń, o których mowa w ust. 1.
3. W przypadku rozszerzenia zakresu ubezpieczenia o klauzule wymienione w ust. 1 pkt. 3-7) i 9), znajdują one automatycznie zastosowanie w przypadku wykupienia przez Ubezpieczającego Klauzuli sprzętu elektronicznego (klauzula 01).

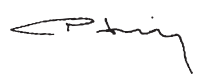
POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§92

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia kierowane do SIGNAL IDUNA Polska powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem lub przesłane listem poleconym.

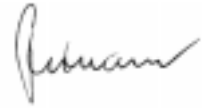
2. Jeżeli Ubezpieczający zmienił adres lub siedzibę i nie zawiadomił o tym SIGNAL IDUNA Polska, przyjmuje się, że SIGNAL IDUNA Polska dopełniła swojego obowiązku zawiadomienia lub oświadczenia, jeżeli pismo zostało wysłane pod ostatni znany jej adres siedziby Ubezpieczającego
3. Jeżeli SIGNAL IDUNA Polska zmieniła adres lub siedzibę i nie zawiadomiła o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonych przyjmuje się, że Ubezpieczający i Ubezpieczonych dopełnili swojego obowiązku zawiadomienia lub oświadczenia, jeżeli pismo zostało wysłane pod ostatni znany mu adres siedziby Ubezpieczającego.
4. W sprawach nieuregulowanych niniejszymi OWU stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego i ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej.
5. Niniejsze OWU zostały przyjęte na mocy uchwały Zarządu SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. nr 35/Z/2008 z dnia 26 czerwca 2008 r. i mają zastosowanie do umów zawieranych po 1 lipca 2008 roku.

Prezes Zarządu

Alojzy Choda

Wiceprezes Zarządu

Jürgen Reiman

KLAUZULA 01**UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO**

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia „Pakiet FIRMA” SIGNAL IDUNA Polska obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia oraz po opłaceniu dodatkowej składki strony uzgodniły, że:

Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia**§1**

1. Przedmiotem ubezpieczenia, może być nie uwzględniony w ubezpieczeniu pakietowym dla firm a wyszczególniony w załączniku do wniosku:
  - 1) sprzęt elektroniczny użytkowany zgodnie z przeznaczeniem w związku z prowadzoną przez Ubezpieczającego działalnością gospodarczą. Sprzęt ten może być objęty ubezpieczeniem po zainstalowaniu w miejscu pracy oraz pozytywnym zakończeniu testów i prób eksploatacyjnych wymaganych stosownymi przepisami lub zaleceniami producenta;
  - 2) dane i oprogramowanie oraz wymienne nośniki danych. Wymienne nośniki danych to materiały umożliwiające zapis informacji do odczytu maszynowego, a w szczególności dyskietki wszystkich typów, taśmy magnetyczne, dyski do odczytu optycznego, wymienne dyski twarde.
2. Ubezpieczeniem obejmuje się mienie, o którym mowa w ust. 1:
  - 1) stanowiące własność Ubezpieczającego,
  - 2) nie będące własnością Ubezpieczającego a znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczającego na podstawie odpowiedniego tytułu prawnego.
3. Mienie jest objęte ochroną ubezpieczeniową na terytorium RP w miejscu wymienionym w umowie ubezpieczenia. Sprzęt przenośny wyszczególniony w załączniku do wniosku może zostać objęty ubezpieczeniem również poza miejscem ubezpieczenia.
4. SIGNAL IDUNA Polska ponosi odpowiedzialność za nagle, nieprzewidziane i niezależne od woli Ubezpieczającego zdarzenia powodujące uszkodzenie, zniszczenie lub utratę przedmiotu ubezpieczenia objętego ochroną w ramach niniejszej klauzuli, jeżeli szkody te powstaną z innej przyczyny niż określone w §3.

Wymagane zabezpieczenia**§2**

1. Lokale/pomieszczenia, w których znajduje się ubezpieczony sprzęt elektroniczny, powinny spełniać minimalne wymagane zabezpieczenia przeciwkradzieżowe zgodne z §10 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia „Pakiet FIRMA”.

2. Ponadto pojazd, którym przewożony jest ubezpieczony elektroniczny sprzęt przenośny powinien:
  - 1) posiadać co najmniej jedno zabezpieczenie przeciwkradzieżowe tj. alarm, immobilizer, blokadę skrzyni biegów itp., włączane w czasie każdego postoju,
  - 2) posiadać twarde dach (jednolitą sztywną konstrukcję),
  - 3) w godzinach 22.00-6.00 być przechowywany na parking strzeżonym lub zamkniętym garażu; Za parking strzeżony uważa się całodobowo dozorowany przez osoby profesjonalnie zajmujące się ochroną mienia teren oznakowany jako „parking strzeżony”, oświetlony w porze nocnej, wyposażony w urządzenia blokujące wjazd i wyjazd, uniemożliwiające wjazd i wyjazd pojazdu bez zezwolenia osoby dozorującej,
  - 4) podczas każdego postoju mieć zamknięte szyby oraz być prawidłowo zamknięty na wszystkie istniejące zamki.
3. Osoba kierująca pojazdem obowiązana jest do nie pozostawiania w pojeździe kluczyków i dokumentów pojazdu.
4. Ubezpieczony elektroniczny sprzęt przenośny znajdujący się w pojeździe powinien być przechowywany w miejscu, w którym jest niewidoczny z zewnątrz pojazdu (np. bagażnik pojazdu).
5. Wymagania z ust. 2-4 powinny być spełnione łącznie.

Wyłączenia szczególne odpowiedzialności**§3**

1. Z zachowaniem wyłączeń ogólnych, o których mowa w §4 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia „Pakiet FIRMA” SIGNAL IDUNA Polska nie odpowiada za:
  - 1) szkody wyłączone zgodnie z zapisami §4 ust. 1 i 2 oraz §7 i §11 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia „Pakiet FIRMA”,
  - 2) szkody bezpośrednie i pośrednie powstałe wskutek trzęsienia ziemi, wybuchu wulkanu, tsunami, cyklonu lub tajfunu,
  - 3) wszelkiego rodzaju straty pośrednie,
  - 4) szkody spowodowane uszkodzeniami lub defektami istniejącymi w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których Ubezpieczający albo jego reprezentanci wiedzieli lub przy zachowaniu należytej staranności mogli się dowiedzieć, niezależnie od faktu, czy SIGNAL IDUNA Polska zostało o nich powiadomiona,
  - 5) jakiegokolwiek koszty poniesione w celu usunięcia funkcjonalnych wad lub usterek, chyba że wady lub usterek powstały w wyniku zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia,
  - 6) jakiegokolwiek koszty, które Ubezpieczający poniósłby, gdyby szkoda się nie zdarzyła np. związane z konserwacją, modernizacją, remontami czy naprawami gwarancyjnymi ubezpieczonego sprzętu,
  - 7) szkody, za które na mocy przepisów prawa lub postanowień umowy odpowiedzialny jest producent, sprzedawca, warsztat naprawczy, przewoźnik, spedycja lub podwykonawca,

- 8) szkody powstałe wskutek testów, z wyjątkiem prób dokonywanych w związku z okresowymi badaniami eksploatacyjnymi (ogłędzinami i przeglądami), a także powstałe w wyniku zamierzonego przeciążenia, doświadczeń lub eksperymentów,
  - 9) szkody powstałe w elementach sprzętu elektronicznego wskutek ich technicznego zużycia lub starzenia w trakcie użytkowania, w tym wskutek działania czynników atmosferycznych,
  - 10) dane i program zapisane i przechowywane jedynie w pamięci centralnej jednostki komputera,
  - 11) szkody wynikające z wadliwej konserwacji wymiennych nośników danych i niewłaściwym ich przechowywaniem,
  - 12) dodatkowe koszty poniesione w związku z tym, że ubezpieczone dane lub programy były zabezpieczone przed kopiowaniem lub miały programy ochrony dostępu lub zastosowano podobne zabezpieczenia (np. kosztów zakupu nowej licencji),
  - 13) jakiegokolwiek koszty powstałe w związku z nieprawidłowym oprogramowaniem, perforowaniem, etykietowaniem lub wgrzywaniem, wirusami komputerowymi, nielegalnym wejściem do sieci, nieumyślnym skasowaniem informacji lub wyrzuceniem nośników oraz utratą informacji spowodowaną polami magnetycznymi.
2. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte części i materiały, które narażone są na duże naturalne zużycie podczas eksploatacji lub polegające wielokrotnej lub okresowej wymianie ze względu na swoje specyficzne przeznaczenie lub skład. W szczególności należą do nich:
- 1) materiały pomocnicze, materiały robocze (np. płyny eksploatacyjne, odczynniki, tonery, chłodziwa, nośniki obrazu i dźwięku, głowice do drukarek),
  - 2) wszystkie typy narzędzi (np. wiertła, noże),
  - 3) inne części które podczas okresu eksploatacji i z uwagi na wcześniejsze doświadczenie są narażone na częstą wymianę (np. bezpieczniki, źródła światła, baterie, filtry),
  - 4) lampy elektronowe, rentgenowskie (z wyłączeniem lamp katodowych w urządzeniach peryferyjnych elektronicznego przetwarzania danych),
  - 5) pośrednie nośniki obrazu (np. bębny selenowe) są objęte ubezpieczeniem wyłącznie od szkód spowodowanych ogniem, zalaniem i kradzieżą z włamaniem.

Suma ubezpieczenia

§4

1. Suma ubezpieczenia sprzętu elektronicznego zgłaszanego do ubezpieczenia może być określona według wartości odtworzeniowej lub według wartości księgowej brutto.
2. Suma ubezpieczenia danego przedmiotu ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

3. Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia według wykazu sprzętu elektronicznego stanowiącego integralną część umowy ubezpieczenia. Wykaz ten winien zawierać dane identyfikacyjne odrębnie dla każdego przedmiotu (producent, rok produkcji, typ, model, numer fabryczny, suma ubezpieczenia).
4. W trakcie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający za zgodą SIGNAL IDUNA Polska może podwyższyć sumę ubezpieczenia. Podwyższenie sumy ubezpieczenia pociąga za sobą opłatę dodatkowej składki ubezpieczeniowej liczonej począwszy od pierwszego dnia miesiąca, w którym Ubezpieczający zgłosił podwyższenie sumy ubezpieczenia.
5. Jeżeli suma ubezpieczenia danego przedmiotu jest niższa od jego wartości w dniu szkody, wówczas odszkodowanie wypłaca się w wysokości pozostającej do szkody w takim stosunku, w jakim suma ubezpieczenia przedmiotu pozostaje do jego wartości w dniu szkody.
6. Jeżeli określona przez Ubezpieczającego suma ubezpieczenia dla poszczególnego przedmiotu przewyższa w dniu szkody jego wartość, SIGNAL IDUNA Polska odpowiada tylko do wysokości szkody.
7. Sprzęt elektroniczny jest ubezpieczony w systemie sum stałych.
8. Dane i oprogramowanie oraz wymienne nośniki danych ubezpieczone są w systemie pierwszego ryzyka.
9. Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający oddzielnie dla wymiennych nośników danych oraz kosztów odtworzenia danych i oprogramowania. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wysokości przypuszczalnej maksymalnej straty, jaka może powstać w ubezpieczonym mieniu wskutek jednego zdarzenia.
10. Suma ubezpieczenia ulega redukcji o kwoty wypłaconych odszkodowań i z chwilą jej wyczerpania umowa ubezpieczenia rozwiązuje się, chyba, że za opłatą dodatkowej składki suma zostanie przywrócona do pierwotnej wysokości.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

§5

1. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody w granicach sumy ubezpieczenia.
2. Podstawę ustalenia wysokości szkody stanowi rachunek strat (koszty wymiany lub naprawy) sporządzony przez Ubezpieczającego, który może zostać zweryfikowany przez SIGNAL IDUNA Polska.
3. Jako wysokość szkody przyjmuje się:
  - 1) przy szkodzie częściowej - wartość niezbędnych kosztów poniesionych w celu przywrócenia uszkodzonego sprzętu do poprzedniego stanu zdadności do użytku z uwzględnieniem kosztów demontażu, transportu, montażu, cła oraz innych tego typu opłat, o ile takie zostaną poniesione i zostały wcześniej zgłoszone w sumie ubezpieczenia.
  - 2) Szkoda częściowa - szkoda, w przypadku, której koszty naprawy koniecznej do przywrócenia ubezpieczonego przedmiotu do jego poprzedniego stanu (tj. wła-

- ściwych parametrów pracy) powiększone o wartość pozostałości po szkodzie są niższe od sumy ubezpieczenia ustalonej dla tego przedmiotu.
- 2) przy szkodzie całkowitej
    - a) wartość kosztów nabycia i zainstalowania nowego przedmiotu tego samego rodzaju lub o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych (wartość wymiany) - dla sprzętu nie starszego niż 5 lat
 lub
    - b) wartość rzeczywiście uszkodzonego sprzętu na dzień powstania szkody - dla sprzętu starszego niż 5 lat oraz w przypadku nieodtworzenia sprzętu lub jego elementów składowych,
    - c) koszty demontażu, transportu, montażu, cła oraz innych tego typu opłat, o ile takie zostaną poniesione i zostały wcześniej zgłoszone w sumie ubezpieczenia,

Szkoda całkowita - szkoda, w przypadku, której koszty naprawy koniecznej do przywrócenia ubezpieczonego przedmiotu do jego poprzedniego stanu (tj. właściwych parametrów pracy) powiększone o wartość pozostałości po szkodzie są równe sumie ubezpieczenia ustalonej dla tego przedmiotu lub od niej wyższe.
  4. Przy ustalaniu wysokości szkody:
    - 1) jeżeli naprawa jest wykonywana we własnym zakresie przez Ubezpieczającego, SIGNAL IDUNA Polska zwraca w granicach sumy ubezpieczenia udokumentowane koszty materiałów i robocizny oraz uzasadnioną część wydatków na pokrycie kosztów ogólnych; koszty naprawy wykonanej przez Ubezpieczającego nie mogą przekroczyć średniorynkowej wartości usługi wykonywanej przez firmę zewnętrzną,
    - 2) nie uwzględnia się kosztów dodatkowych:
      - a) wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą,
      - b) napraw prowizorycznych, chyba że naprawy te stanowią część naprawy końcowej i nie przewyższają kosztu naprawy całkowitej,
      - c) wynikających ze zmiany lub ulepszenia przedmiotu ubezpieczenia.
  5. Podstawą ustalenia wysokości szkody w przypadku utraty danych, oprogramowania i wymiennych nośników danych są faktycznie poniesione koszty w związku z:
    - 1) automatycznym lub ręcznym ponownym wprowadzeniem danych i programów z kopii zapasowych,
    - 2) automatycznym lub ręcznym ponownym wprowadzeniem danych i programów z oryginalnych programów lub z dokumentów dostępnych Ubezpieczającemu (łącznie z kompilacją i edycją),
    - 3) odtworzeniem lub wprowadzeniem systemów lub standardowych programów,
    - 4) zamianą nośników danych utraconych lub zniszczonych wskutek zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia „Pakiet FIRMA”.
  6. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody z tym, że od ustalonej wysokości szkody potrąca się:
    - 1) franszyzę redukcyjną ustaloną w umowie ubezpieczenia; Jeżeli nie umówiono się inaczej ustala się franszyzę redukcyjną dla szkód w sprzęcie przenośnym spowodowanych kradzieżą z włamaniem rozbojem i upuszczeniem w wysokości 25% należnego odszkodowania i 200 zł w przypadku pozostałych szkód w sprzęcie stacjonarnym i przenośnym,
    - 2) wartość pozostałości przedmiotu lub części, które z uwagi na rodzaj lub rozmiar uszkodzeń nadają się jeszcze do dalszego użytku.
  7. Łączna wysokość ustalonego odszkodowania za szkody powstałe w okresie ubezpieczenia nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia określonej w polisie.

Obowiązki ubezpieczającego

§6

1. Ubezpieczający obowiązany jest do wykonywania kopii zapasowych zbiorów danych objętych ubezpieczeniem co najmniej raz w tygodniu i przechowywania ich w oddzielnych pomieszczeniach.
2. Ubezpieczający obowiązany jest do dokonywania konserwacji ubezpieczonego sprzętu zgodnie z odnośnymi przepisami i zaleceniami producentów sprzętu elektronicznego tj.
  - 1) konserwacji bieżącej,
  - 2) konserwacji prewencyjnej i przeglądów okresowych,
  - 3) usuwania uszkodzeń i wad powstałych wskutek normalnej eksploatacji, starzenia się ubezpieczonego sprzętu (np. poprzez wymianę lub naprawę modułów, zespołów, podzespołów, części).
3. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego lub osobę za którą ponosi on odpowiedzialność obowiązków wymienionych w ust. 1 i 2 oraz w innych rozdziałach Ogólnych Warunków Ubezpieczenia „Pakiet FIRMA”, SIGNAL IDUNA Polska może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części, jeżeli niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania szkody, bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania.

KLAUZULA 05

RYZYKO POŚREDNIEGO UDERZENIA PIORUNA

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia „Pakiet FIRMA” SIGNAL IDUNA Polska obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że:

1. SIGNAL IDUNA Polska pokrywa szkody powstałe w wyniku pośredniego uderzenia pioruna.
2. Za pośrednie uderzenie pioruna uważa się szkodę wynikłą z uszkodzenia bądź zniszczenia przedmiotu ubezpieczenia spowodowanego indukcją prądu elektrycznego wywołaną wyładowaniem atmosferycznym.

3. Limit na jedno i na wszystkie zdarzenia - określony w polisie - stanowiący górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska za szkody powstałe w okresie ubezpieczenia, określa Ubezpieczający, kierując się wysokością przewidywanej maksymalnej szkody.
4. Ryzyko to nie dotyczy sprzętu elektronicznego oraz maszyn elektrycznych jeśli są one objęte ochroną ubezpieczeniową w ramach oddzielnego ubezpieczenia lub klauzuli.

KLAUZULA 07

AUTOMATYCZNEGO POKRYCIA

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia „Pakiet Firma” SIGNAL IDUNA Polska obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że:

1. SIGNAL IDUNA Polska obejmuje automatyczną ochroną ubezpieczeniową, bez konieczności wcześniejszej deklaracji, wzrost wartości mienia związany z jego nabyciem, ulepszeniem (modernizacją, remontem, itp.), przeszacowaniem.
2. Suma ubezpieczenia ulega podwyższeniu z chwilą przejścia na Ubezpieczającego ryzyka związanego z posiadaniem tego mienia. Ubezpieczający jest jednak zobowiązany pod rygorem nieważności klauzuli zgłosić zwiększenie sumy ubezpieczenia w terminie do 30 dni po upływie każdego kwartału w okresie ubezpieczenia oraz po zakończeniu okresu ubezpieczenia, jeżeli koniec okresu ubezpieczenia nie jest tożsamy z końcem kwartału za okres, w którym trwała ochrona ubezpieczenia.
3. Składka za doublebezpieczenie jest naliczana przy zastosowaniu stawki ustalonej w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, że wynosi ona za dany kwartał 50% wartości składki wyliczonej od kwoty zgłoszonego zwiększenia sumy ubezpieczenia, bez względu na rzeczywistą datę nabycia (objęcia w posiadanie) mienia, natomiast za pozostały okres do końca trwania umowy ubezpieczenia, według zasady pro rata temporis.
4. Odpowiedzialność SIGNAL IDUNA Polska w stosunku do automatycznie ubezpieczonego mienia ograniczona jest do 20% sumy ubezpieczenia nie więcej jednak niż do kwoty 2.000.000 zł.

Jeżeli łączna wartość ubezpieczeniowa (licząc od początku bieżącego okresu ubezpieczenia) nabytego mienia przekracza ww. kwotę, mienie to na wniosek ubezpieczającego podlega odrębnemu ubezpieczeniu.

KLAUZULA 08

MIEJSCA UBEZPIECZENIA

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia „Pakiet FIRMA” SIGNAL IDUNA Polska obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że:

1. Ochrona zostaje rozszerzona na mienie we wszystkich przyszłych lokalizacjach użytkowanych i administrowanych przez Ubezpieczającego na terenie Polski i rozpoczyna się od momentu przyjęcia lokalizacji do użytku pod warunkiem, że lokalizacje spełniają minimalne wymagane przez SIGNAL IDUNA Polska zabezpieczenia.
2. Ubezpieczający jest zobowiązany do zgłoszenia nowych miejsc wraz z wartością znajdującego się w nich mienia do SIGNAL IDUNA Polska w ciągu 30 dni od momentu przyjęcia ich do użytku i do opłacenia dodatkowej składki która będzie obliczona metodą pro rata temporis za każdy dzień ochrony ubezpieczeniowej.
3. Ochroną ubezpieczeniową nie jest objęte mienie w transporcie, na wystawach, pokazach, targach.
4. W przypadku nabycia dodatkowego mienia ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się z chwilą jego doublebezpieczenia.

KLAUZULA 10

PRZENIESIENIA

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia „Pakiet Firma” SIGNAL IDUNA Polska obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że:

po zawarciu umowy ubezpieczenia w przypadku wykupienia Ubezpieczonego przez inny podmiot lub połączenia z innym podmiotem, nowy właściciel lub nowopowstały podmiot wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki wynikające z niniejszej umowy ubezpieczenia. Jednakże stronom przysługuje prawo wypowiedzenia umowy w terminie do 2 miesięcy od daty zmiany stosunków własności, z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia.

KLAUZULA 11

VAT

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia „Pakiet FIRMA” SIGNAL IDUNA Polska obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że odszkodowanie będzie wypłacane wraz z podatkiem VAT pod warunkiem, iż ubezpieczający nie dokonał odliczenia podatku VAT, jednak w kwocie nie większej niż wynosi suma ubezpieczenia danego przedmiotu ubezpieczenia podana we wniosku lub załączniku do wniosku (polis).

KLAUZULA 12

UBEZPIECZENIE RYZYKA PRZEWRÓCENIA SIĘ DRZEW LUB BUDOWLI

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia „Pakiet FIRMA” SIGNAL IDUNA Polska obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że:

1. SIGNAL IDUNA Polska pokrywa szkody powstałe w wyniku przewrócenia się drzew lub budowli na ubezpieczone mienie.
2. Limit na jedno i na wszystkie zdarzenia - określony w polisie - stanowiący górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska za szkody powstałe w okresie ubezpieczenia, określa Ubezpieczający, kierując się wysokością przewidywanej maksymalnej szkody.
3. SIGNAL IDUNA Polska nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek zawalenia się budynków lub budowli przeznaczonych do rozbiórki lub o charakterze tymczasowym.

KLAUZULA 13

ROZSZERZENIE ZAKRESU OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ O SZKODY POWSTAŁE W BUDYNKACH I BUDOWLACH W TRAKCIE BUDOWY, PRZEBUDOWY, REMONTU LUB MODERNIZACJI

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia „Pakiet FIRMA”

SIGNAL IDUNA Polska obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że:

1. Zakres udzielonej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody powstałe w ubezpieczanych budynkach i budowlach również w trakcie budowy, przebudowy, remontu lub modernizacji o ile prace te nie wymagają zgodnie z obowiązującymi przepisami, pozwolenia na budowę.
2. Limit na jedno i na wszystkie zdarzenia - określony w polisie - stanowiący górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA Polska za szkody powstałe w okresie ubezpieczenia, określa Ubezpieczający, kierując się wysokością przewidywanej maksymalnej szkody.
3. Z uwzględnieniem ograniczeń odpowiedzialności wymienionych w ogólnych warunkach ubezpieczenia, ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody:
  - 1) powstałe w budynkach lub budowlach wybudowanych bez wymaganych decyzji administracyjnych;
  - 2) powstałe wskutek działania deszczu nawalnego, gradu, śniegu bądź zalegania śniegu lub lodu;
  - 3) spowodowane wydostaniem się wody, pary wodnej lub płynów z przewodów i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, grzewczych lub technologicznych.

SIGNAL IDUNA

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.
ul. Jasna 14/16a, 00-041 Warszawa, tel. (0 22) 505 61 00
e-mail: info@signal-iduna.pl, www.signal-iduna.pl